

برنامه درسی

رشته : فلسفه تعلیم و تربیت

دوره : دکتری

دانشکده : علوم تربیتی و روان‌شناسی

مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۱۲ شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه

این برنامه براساس آیین نامه شماره ۲۱/۲۳۸۰۶ وزارت علوم تحقیقات و فناوری در خصوص تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاه های دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی تدوین شده و در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۱۲ شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه فردوسی مشهد

رشته: فلسفه تعلیم و تربیت

دوره: دکتری

برنامه درسی دوره دکتری که توسط اعضای هیات علمی گروه آموزشی " مبانی تعلیم و تربیت " تدوین شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
- هر نوع تغییر در برنامه درسی مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه برسد.

ایمان الله بیگدلی
مدیر دفتر برنامه ریزی و توسعه آموزش دانشگاه

مرتضی کرمی
مسئول کمیته برنامه ریزی درسی دانشگاه

رضا پیش قدم
معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۱۲ شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی " فلسفه تعلیم و تربیت " در مقطع دکتری صحیح است. به واحد ذیربط ابلاغ شود.

محمد کافی
رئیس دانشگاه

معاونت آموزشی

شورای برنامه ریزی درسی

برنامه درسی

دوره: دکتری

رشته: فلسفه تعلیم و تربیت

فصل اول

مشخصات کلی

بسمه تعالی

تعریف رشته:

فلسفه تعلیم و تربیت ناظر به کاربرد فلسفه و مفروضه‌های فلسفی در بررسی مسائل تربیتی است. در این رشته، تعاریف، هدف‌ها، روش‌ها و زنجیره مفاهیم مورد استفاده معلمان، مدیران و سیاست‌گذاران مورد بررسی قرار می‌گیرد. فلسفه تعلیم و تربیت به عنوان یک رشته دانشگاهی می‌تواند ناظر به فرایند تربیت و یا رشته تعلیم و تربیت باشد.

هدف رشته:

آشنایی دانشجویان با مبانی فلسفی نظام آموزش و پرورش و آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران
آشنایی با مبانی فلسفی و مفروضه‌های زیربنایی تعلیم و تربیت به طور کلی
زمینه‌سازی برای نقد نظریه‌های تربیتی موجود و نظریه‌پردازی در حوزه‌های مختلف تعلیم و تربیت
آشنایی دانشجویان با اندیشه‌های فیلسوفان مسلمان و توانایی استنتاج آراء تربیتی آنها

ضرورت و اهمیت رشته:

در ورای هر اقدام تربیتی مجموعه‌ای از باورهای به هم پیوسته وجود دارند که عمل آموزش و یادگیری را تحت نفوذ خود قرار می‌دهند، فلسفه تعلیم و تربیت رشته‌ای است که کانون توجه آن بر مطالعه و تبیین این باورهاست؛ بنابراین پاسخ به سؤالاتی درباره هدف‌های آموزش، نقش معلمان، محتوای آموزشی، روش‌های آموزش و حتی شیوه‌های ارزشیابی در پیوند با این باورها به عهده فیلسوفان تعلیم و تربیت است. به عبارت دیگر فلسفه تربیت ناظر به مفروضه‌های فلسفی مرتبط با عمل انسانی در قلمرو تربیت است و تربیت به مثابه فرآیند و یا محصول تلاش عامدانه و آگاهانه‌ای است که ضمن برخوردار بودن از وجه اخلاقی، دغدغه توسعه بشر دارد، مطالعه این بنیادهای نظری در رشته فلسفه تعلیم و تربیت می‌تواند به تعالی نظام آموزشی کمک کند.

نقش، توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان:

- توانایی تدریس و پژوهش در زمینه مبانی، اصول، هدف‌ها و روش‌های تعلیم و تربیت
- توانایی بررسی فیلسوفان مسلمان و فیلسوفان مغرب و مشرق، مقایسه آنها و استنتاج آراء تربیتی آنها
- توانایی بررسی بسترهای بومی فلسفی و فرهنگی - اجتماعی مرتبط با نظام آموزش و پرورش کشور
- توانایی مشارکت در تدوین و بازنگری اسناد توسعه آموزش و پرورش کشور منطبق بر هویت اسلامی - ایرانی
- توانایی مشارکت در اجتماعات علمی بین‌المللی برای اشتراک دانش فلسفه تعلیم و تربیت با دانشجویان، استادان و پژوهشگران دانشگاه‌ها در کشورهای مختلف دنیا

طول دوره و شکل نظام:

دوره دکتری فلسفه تعلیم و تربیت در دانشگاه فردوسی مشهد، دوره دکتری تمام‌وقتی است که طی چهار سال به اتمام می‌رسد. دانشجویان در طی این چهار سال دروسی را در دور آموزشی می‌گذرانند و پس از آزمون جامع تحت راهنمایی استادان راهنما و مشاور پژوهش اصیلی را تعریف می‌کند.

تعداد و نوع واحدها درسی:

دانشگاه فردوسی مشهد در دوره دکتری فلسفه تعلیم و تربیت در دو گرایش (فلسفه تعلیم و تربیت و تعلیم و تربیت اسلامی) دانشجویان می‌پذیرد. در خلال دو سال نخست دوره دکتری دانشجویان باید حداقل ۱۸ واحد درسی را اخذ و با موفقیت بگذرانند. همه دانشجویان ۱۰ واحد آموزشی را به‌عنوان دروس اصلی طی می‌کنند، آنگاه با نظر به تشخیص استاد راهنما و متناسب با موضوع رساله دانشجویان، ۸ واحد به‌عنوان دروس اختیاری می‌گذرانند به‌نحوی که حداقل ۵۰ درصد این واحدها باید از میان دروس اختیاری پیشنهادی باشد و ۵۰ درصد دیگر می‌تواند از میان دروس اختیاری و یا دروس رشته‌های مرتبط (شامل فلسفه، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی و سایر گرایش‌های علوم تربیتی) باشد. دانشجویان پس از اتمام واحدهای درسی ملزم به گذراندن آزمون جامع به‌صورت ترکیبی از آزمون‌های کتبی و شفاهی هستند و با انجام رساله دوره دکتری به ارزش ۱۸ واحد، این دوره به پایان می‌رسد. کلیه واحدهای دانشجویان رشته فلسفه تعلیم و تربیت به ارزش دو واحد به‌صورت نظری ارائه می‌شوند.

شرایط و ضوابط ورود به دوره:

- مدرک کارشناسی ارشد مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ ترجیحاً در رشته‌های فلسفه تعلیم و تربیت و فلسفه و گرایش‌های آن‌ها
- تسلط بر زبان انگلیسی (احراز حداقل نمره زبان انگلیسی در آزمون‌های معتبر و مورد قبول دانشگاه فردوسی مشهد)
- تسلط بر زبان عربی برای داوطلبان ورود به حوزه تعلیم و تربیت اسلامی (احراز حداقل نمره زبان عربی در آزمون‌های معتبر و مورد قبول دانشگاه فردوسی مشهد)

فصل دوم:

واحدهای درسی و جداول دروس

جدول ۱- دروس جبرانی

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	متون زبان انگلیسی	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تاریخ اندیشه‌های تربیتی در غرب (باستان و قرون وسطی)	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	منطق قدیم و جدید	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	متون زبان عربی در تعلیم و تربیت ^۱	۴
-	۱۲۸	۰	۱۲۸	۸	۰	۸	جمع کل	

جدول ۲- دروس تخصصی

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تاریخ اندیشه‌های تربیتی در غرب (جدید و معاصر)	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مکاتب فلسفی و نظریه‌های تربیتی	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تاریخ اندیشه‌های تربیتی متفکران مسلمان	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	سمینار فلسفه تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روش‌شناسی پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت	۵
-	۱۶۰	۰	۱۶۰	۱۰	۰	۱۰	جمع کل	

^۱. برای دانشجویانی که دروس اختیاری را از زمینه تعلیم و تربیت اسلامی اخذ می‌کنند.

جدول ۳- بسته دروس اختیاری- فلسفه تعلیم و تربیت

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	فلسفه تکنولوژی آموزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	سیاست گذاری آموزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	سمینار سیاست آموزش عالی: دیدگاه‌های تطبیقی و بین‌المللی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۴	فلسفه آموزش و پرورش: دانش، ذهن و فهم	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۵	فلسفه تربیتی تطبیقی اسلام و غرب	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶	مشاوره فلسفی در آموزش و پرورش	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۷	فلسفه برنامه درسی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۸	تحلیل فلسفی جنسیت در آموزش و پرورش	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۹	رویکردهای فلسفی به رسانه و فرهنگ عامه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۰	تکثر فرهنگی و آموزش و پرورش	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۱	رویکرد فلسفی به آموزش مسائل زیست‌محیطی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۲	حقوق تربیتی کودکان و نوجوانان	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
جمع کل		۲۴	۰	۲۴	۳۸۴	۰	۳۸۴

دانشجویان می‌توانند ۸ واحد از کل دوره آموزشی را از میان دروس اختیاری انتخاب کنند؛ در ضمن به تشخیص استاد راهنما دانشجو می‌تواند حداکثر ۴ واحد از مجموع دروس اختیاری را از دروس دوره دکتری سایر رشته‌های مرتبط اخذ نماید.

جدول ۴- بسته دروس اختیاری- تعلیم و تربیت اسلامی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز / هم نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	سیاست گذاری آموزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۲	حقوق تربیتی کودکان و نوجوانان	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۳	جریانات تربیتی در جهان اسلام معاصر	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۴	سیاست تربیت مذهبی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۵	مبانی و اصول تربیت در متون اسلامی (قرآن و روایات)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۶	رویکردها و دیدگاه‌های فلسفی در تولید علم دینی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۷	روش‌شناسی پژوهش در مطالعات اسلامی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۸	مبانی و اصول تربیت در نهج‌البلاغه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۹	مبانی و اصول تربیت در صحیفه سجادیه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
جمع کل		۱۸	۰	۱۸	۲۸۸	۰	۲۸۸	-

دانشجویان می‌توانند ۸ واحد از کل دوره آموزشی را از میان دروس اختیاری انتخاب کنند؛ در ضمن به تشخیص استاد راهنما دانشجو می‌تواند حداکثر ۴ واحد از مجموع دروس اختیاری را از دروس دوره دکتری سایر رشته‌های مرتبط اخذ نماید.

فصل سوم:

سرفصل دروس

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): متون زبان انگلیسی در فلسفه تعلیم و تربیت

عنوان درس (انگلیسی): English Language texts in philosophy of education

نوع درس: جبرانی   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

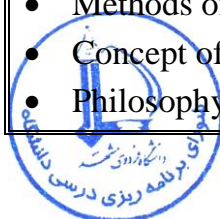
در این درس باید از کتاب درسی روزآمد در فلسفه تعلیم و تربیت به زبان انگلیسی استفاده شود تا ضمن آشنایی دانشجویان با اصطلاحات تخصصی بتوانند متون تخصصی را بخوانند، بفهمند و تحلیل کنند و کارکردهای آن را در نظام آموزشی موردبررسی قرار دهند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- دانشجویان باید بتوانند با استفاده از متون تخصصی به زبان انگلیسی نسبت به انجام موارد ذیل اقدام کنند:
- بحث و بررسی ارتباط بین نظریه، فلسفه و عمل آموزشی
- مقایسه دیدگاه‌های فلسفی فیلسوفان مختلف
- بحث از ارتباط هر یک از فلسفه‌ها با اهداف آموزش و پرورش، روش‌های آموزشی، راهبردهای برنامه درسی و نحوه طراحی برنامه درسی

سرفصل درس:

- Introductions
- Upload Student Information Form
- Listen to Orientation Audio PowerPoint
- Idealism Chapter and Respond to Discussion Prompts
- Realism chapter and Respond to Discussion Prompts
- Pragmatism Chapter and Respond to Discussion Prompt and to Classmates' Post
- What's Your Preferred Philosophy and Respond to Discussion Prompts
- Existentialism Chapter and Respond to Discussion Prompt
- Chapter on the Analytic Philosophy and Post to the Discussion Prompt
- Methods of philosophy and education
- Concept of education
- Philosophy of education and teacher education

- Philosophy of education in the age of digital reason

روش یاددهی - یادگیری:

این درس با ترکیبی از بحث و سمینار ارائه خواهد شد. دانشجویان در فعالیت‌های کلاسی تشریک می‌کنند و زمانی برای پاسخگویی به پرسش‌های دانشجویان اختصاص داده خواهد شد.

این درس با ترکیبی از بحث و سمینار ارائه خواهد شد. دانشجویان در فعالیت‌های کلاسی تشریک می‌کنند و زمانی برای پاسخگویی به پرسش‌های دانشجویان اختصاص داده خواهد شد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	٪۶۰	٪۲۰	٪۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر و دیتا پروژکتور، نرم‌افزارهای ضروری نظیر ورد و پاورپوینت و دسترسی به اینترنت

فهرست منابع:

- O'Connor, D. J. (2016). An introduction to the philosophy of education. Routledge.
- Noddings, N. (2018). Philosophy of education. Routledge.
- Kleinig, J. (2016). Philosophical issues in education. Routledge.
- Peters, M. A., & Jandric, P. (2015). Philosophy of education in the age of digital reason.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): تاریخ اندیشه‌های تربیتی در غرب (باستان و قرون وسطی)

عنوان درس (انگلیسی): History of Educational Thoughts: The Ancient and Middle Ages

نوع درس: جبرانی   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

درس تاریخ اندیشه‌های تربیتی به منظور درک و تحلیل عمیق و انتقادی آراء مربیان بزرگ تربیتی و عوامل تأثیرگذار و

تأثیرپذیر مربوط به آن‌ها، برای دانشجویان دکتری رشته فلسفه آموزش و پرورش پیش‌بینی شده است. در این کلاس، برای

ناائل شدن به این اهداف، آراء اندیشمندان و مربیان تربیتی در سه دوره مهم تاریخ تمدن غرب

۱- دوره یونان و روم باستان

۲- دوره مسیحیت (صدر مسیحیت و سده‌های میانی)

۳- دوره جدید یا عصر تجدد

مورد بررسی قرار می‌گیرند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی با اندیشه‌های تربیتی فیلسوفان و متفکران یونان باستان و قرون وسطی
- توانایی تجزیه و تحلیل اندیشه‌های تربیتی متفکران مغرب زمین در دوره باستان و قرون وسطی
- توانایی صورت‌بندی دیدگاه‌های تربیتی فیلسوفان و متفکران یونان باستان و قرون وسطی

سرفصل درس:

- سیر اندیشه‌های تربیتی در یونان باستان (دوره پیش از سقراط و مختصات آن)
- سیر اندیشه‌های تربیتی در یونان باستان (دوره بعد از سقراط و مختصات آن)
- بررسی آراء افلاطون
- بررسی آراء ارسطو
- روم باستان {کوئین تی لین (۱۰۰-۳۰ م) و پلوتارک (۱۲۵-۴۵ م)} و دوره مسیحیت
- سده‌های میانی (سنت اگوستینوس و توماس آکوئینی)
- عصر تجدد (قرون ۱۵، ۱۶ و ۱۷) اراسم و رابله

- موننتی و لوتر
- بیکن
- دکارت
- کمنیوس
- روسو
- جان لاک و پستالوزی
- هربارت و فروبل

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی‌شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
گزارش مکتوب هفتگی مشارکت فعال در مباحث کلاسی ۱۰٪	ارائه شفاهی آراء هریک از صاحب‌نظران توسط یک دانشجو ۱۰٪	امتحان پایان ترم ۶۰٪	نگارش یک مقاله معتبر فلسفی درباره موضوعات مربوط به این درس ۲۰٪

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم‌افزارهای موردنیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

اولیچ، رابرت (۱۳۷۵). مریبان بزرگ، ترجمه علی شریعتمداری، اصفهان: معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان.
 مایر، فردریک (۱۳۷۴). تاریخ اندیشه‌های تربیتی، ترجمه علی‌اصغر فیاض، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
 کاردان، علی محمد (۱۳۸۱). سیر آراء تربیتی در غرب، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
 ژاتو، ژان (۱۳۸۴). مریبان بزرگ، ترجمه غلامحسین شکوهی، دانشگاه تهران، چاپ پنجم.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): منطق قدیم و جدید

عنوان درس (انگلیسی): Philosophical Schools and Educational Thoughts

نوع درس: جبرانی   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

دانشجویان با منطق قدیم و جدید و توانایی استفاده از این قواعد در پژوهش‌های فلسفه تعلیم و تربیت آشنا می‌شوند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- شناخت منطق ارسطویس و منطق مشایی
- آشنایی با ساختار نحوی و معنایی منطق گزاره‌ها
- شناخت ساختار نحوی و معنایی منطق محمولات

سرفصل درس:

- منطق ارسطو (مقولات، عبارات، تحلیل‌های اولیه و ثانی، جدل و مغالطه‌ها)
- الفاظ، قضیه و اقسام آن، نظریه تقابل، اصل تناقض از دیدگاه ارسطو و فیلسوفان مشاء
- قیاس حملی، قیاس شرطی منفصله و متصله، منطق موجهات
- تاریخچه منطق جدید (روش‌ها، حوزه‌ها و کاربردها)
- ساختار نحوی منطق گزاره‌ها: استنتاج طبیعی، اصل موضوعی و نموداری
- ساختار معنایی منطق گزاره‌ها

روش یاددهی - یادگیری:

بحث، تقریر و تمرین‌های عملی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۰	٪۲۰	٪۶۰	-

تجهيزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای موردنیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

اژه‌ای، محمدعلی (۱۳۷۸). مبانی منطق، تهران: انتشارات سمت.

خندان، علی اصغر (۱۳۸۰). مغالطات، قم: بوستان کتاب.

موحد، ضیا (۱۳۷۳). در آمدی به منطق جدید، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.

نبوی، لطف الله (۱۳۷۷). مبانی منطق جدید، تهران: سمت.

ابن سینا (۱۴۰۳ ه.ق). اشارات و تنبیهات (بخش منطق)، قم: دفتر نشر کتاب.

ابن سینا (۱۳۸۳ ه.ق). شفا (بخش منطق)، قم، منشورات مکتب آیت ا... مرعشی نجفی.

Kneale, W., Kneale, W. C., & Kneale, M. (1962). *The development of logic*. Oxford University Press.

Lynn Jr, L. E., Heinrich, C. J., & Hill, C. J. (2001). *Improving governance: A new logic for empirical research*. Georgetown University Press.

Klir, G., & Yuan, B. (1995). *Fuzzy sets and fuzzy logic* (Vol. 4). New Jersey: Prentice hall.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): متون زبان عربی در تعلیم و تربیت

عنوان درس (انگلیسی): Arabic language texts in education

نوع درس: جبرانی   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

این درس به عنوان درس جبرانی و به منظور تقویت دانشجویان و ایجاد آمادگی برای درس اصلی متون تربیتی به زبان عربی در نظر گرفته شده است.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

توانایی خواندن و ادراک متون تخصصی به زبان عربی و استفاده از این منابع در پژوهش‌های خود من جمله در رساله دکتری

سرفصل درس:

- افواء معرفیه علی التربیه الدینیه
- الاهداف العامه و الخاصه فی التربیه الدینیه
- تطور الشعور الدینی عند الطفل و المراهق
- التخطيط و التخصیر
- اسالیب التدریس العامه فی التربیه الدینیه
- اسالیب التدریس الخاصه فی التربیه الدینیه
- وسائل التعلیم فی التربیه الدینیه
- التقوم فی التربیه الدینیه
- الاداره الصفیه

روش یاددهی - یادگیری:

روش تدریس به صورت ترکیبی از ارائه توسط استاد و بحث، گفتگو با همه دانشجویان کلاس و نیز ترجمه مقاله‌های تازه در حوزه تعلیم و تربیت اسلامی توسط دانشجویان ارائه خواهد شد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۱۰	٪۱۰	٪۶۰	٪۲۰

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

- فضل الله، محمدرضا (۲۰۱۸). استراتیجیات التعلیم و الدینی، دار اجیال المصطفی، بیرون- لبنان
- محمود اسلیم ناصر. (۲۰۱۰). المفاهیم الصحیة المتضمنة فی کتب التریبة الإسلامیة بالمرحلة الثانویة فی المملكة العربیة السعودیة. دراسات نفسیة، ۱(۳)، ۸۴-۱۳۲
- محمود اسلیم ناصر. (۲۰۱۰). المفاهیم الصحیة المتضمنة فی کتب التریبة الإسلامیة بالمرحلة الثانویة فی المملكة العربیة السعودیة. دراسات نفسیة، ۱(۳)، ۸۴-۱۳۲
- عارف أسعد جمعة عارف أسعد جمعة. أولویات تطویر مناهج التریبة الإسلامیة من وجهة نظر المدرسین. مجلة الجامع فی الدراسات النفسیة والعلوم التربویة، ۲(۷)، ۱۶۶-۱۴۳.
- نافذ الجعب. (۲۰۱۸). التریبة الوسطیة ودورها فی الوقایة من التطرف الدینی. مجلة العلوم النفسیة والتربویة، ۶(۱)، ۳۷۷-۴۰۰.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): تاریخ اندیشه‌های تربیتی در غرب (جدید و معاصر)

عنوان درس (انگلیسی): History of Educational Thoughts: The Ancient and Middle Ages

نوع درس: اصلی پیش نیاز دارد ندارد عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

درس تاریخ اندیشه‌های تربیتی به منظور درک و تحلیل عمیق و انتقادی آراء مریان بزرگ تربیتی و عوامل تأثیرگذار و تأثیرپذیر مربوط به آن‌ها، برای دانشجویان دکتری رشته فلسفه آموزش و پرورش پیش‌بینی شده است. در این کلاس، برای نائل شدن به این اهداف، آراء اندیشمندان و مریان تربیتی در دوره معاصر مورد بررسی قرار می‌گیرند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی دانشجویان با دیدگاه‌های تربیتی فیلسوفان و متفکران مغرب زمین بعد از انقلاب صنعتی
- توانایی تجزیه و تحلیل نظریه‌های تربیتی مریان بزرگ دوران جدید و معاصر مغرب زمین
- صورت‌بندی اندیشه‌های تربیتی متفکران مغرب زمین در دوره جدید و معاصر

سرفصل درس:

- کانت (۱۸۰۴ - ۱۷۲۴)
- کانت (۱۸۰۴ - ۱۷۲۴)
- هگل (۱۸۳۱ - ۱۷۷۰)
- سورن کرکه گارد (۱۸۵۵ - ۱۸۱۳)
- نیچه (۱۹۰۰ - ۱۸۴۴)
- ویلیام جیمز (۱۹۱۰ - ۱۸۴۲)
- جان دیویی (۱۸۵۹ - ۱۹۵۲)
- ادموند هوسرل (۱۹۳۸ - ۱۸۵۹)
- برگسون (۱۹۴۱ - ۱۸۵۹)
- مارتین بوبر (۱۹۶۵ - ۱۸۷۸)
- یاسپرس (۱۹۶۹ - ۱۸۸۳)
- مایکل فو کو (۱۹۲۹ - ۱۸۸۴)

- گابریل مارسل (۱۸۸۴-۱۹۷۳)
- مارتین هایدگر (۱۹۷۶-۱۹۸۹)
- استانلی پیترز (۱۹۱۹-۲۰۱۱)
- ماکسین گرین (۱۹-۱۷-CE) COMMON ERA
- هابرماس (۱۹۲۹-CE)
- ژاک دریدا (۱۹۳۰-۲۰۰۴)
- ریچارد رورتی (۱۹۳۱-CE)

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
گزارش مکتوب هفتگی مشارکت فعال در مباحث کلاسی ۱۰٪	ارائه شفاهی آراء هر یک از صاحب نظران توسط یک دانشجو ۱۰٪	امتحان پایان ترم ۶۰٪	نگارش یک مقاله معتبر فلسفی درباره موضوعات مربوط به این درس ۲۰٪

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

اولیچ، رابرت (۱۳۷۵). مریان بزرگ، ترجمه علی شریعتمداری، اصفهان: معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان.
 مایر، فردریک (۱۳۷۴). تاریخ اندیشه‌های تربیتی، ترجمه علی اصغر فیاض، تهران: سمت.
 کاردان، علی محمد (۱۳۸۱). سیر آراء تربیتی در غرب، تهران: سمت.
 ژاتو، ژان (۱۳۸۴). مریان بزرگ، ترجمه غلامحسین شکوهی، دانشگاه تهران، چاپ پنجم.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): مکاتب فلسفی و نظریه‌های تربیتی

عنوان درس (انگلیسی): Philosophical Schools and Educational Thoughts

نوع درس: اصلی   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

کانون مباحث این درس معطوف به بررسی و تأمل بر مباحثی است که بر زندگانی دانشجو و استاد مؤثر است. یکی از اهداف این درس شناسایی ایدئولوژی‌های مهم تاریخی و کاربرد آن‌ها در مسائل مرتبط با تربیت است. بنابراین در این درس زمینه برای پرورش علاقه، تعهد و درگیر شدن در تفکر فلسفی فراهم می‌شود. بدین نحو، این درس طالب پرورش قدرشناسی و تکریم قوت روش‌های فلسفی به‌منزله روش تفکری است که می‌تواند به ما کمک کند چگونه بهتر زندگی کنیم.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- تقویت آگاهی‌های دانشجویان درباره چگونگی کاربرد فلسفه در تعلیم و تربیت و نیز برای همه فعالیت‌های بشر.
- بررسی و تصریح مفروضه‌های فلسفی فعالیت‌های مرتبط با نظام آموزشی
- تحلیل انتقادی این مفروضه‌ها ناظر به معانی بدیل
- افزایش قابلیت دانشجویان برای بازنندیشی درباره فلسفه تربیتی‌شان با نظر به هدف و برنامه‌هایی که به‌عنوان موجود انسانی با ارزش تلقی می‌شوند.

سرفصل درس:

- آرمان انسان فرهیخته
- فلسفه و تربیت
- فلسفه تربیت
- ایدئالیسم و تعلیم و تربیت
- رئالیسم و تعلیم و تربیت
- پراگماتیسم و تعلیم و تربیت
- اگزیستانسیالیسم و تعلیم و تربیت

- نظریه انتقادی در تعلیم و تربیت
- فلسفه تحلیلی تعلیم و تربیت
- فلسفه تربیتی پسا ساختارگرا
- فلسفه تربیتی پسامدرن
- فلسفه تربیتی نو پراگماتیسم
- فلسفه تکنولوژی آموزشی
- آینده فلسفه تعلیم و تربیت

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی‌شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
مشارکت فعال و ادامه‌دار در کلاس (۱۰ درصد): ارائه، صحبت کردن، گوش دادن، پی‌گیری بحث، مشارکت مسئولانه در کلاس.	خلاصه و نقد در هر جلسه (۱۰ درصد): در جلسه دو تا سه صفحه نقد درباره مباحثی که در کلاس مطرح شده است	امتحان پایان ترم ۶۰٪	نگارش یک مقاله معتبر فلسفی درباره موضوعات مربوط به این درس ۲۰٪

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم‌افزارهای موردنیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

اسمیت، فیلیپ. ژ؛ هولفیش، گوردون (۱۳۸۱). تفکر منطقی: روش تعلیم و تربیت، تهران: سمت.
 اسمیت، فیلیپ. جی (۱۳۸۳). ذهنیت فلسفی در مدیریت آموزشی، تهران: نشر کمال تربیت.
 الیاس، جان (۱۳۸۲). فلسفه تعلیم و تربیت (قدیم و معاصر)، ترجمه عبدالرضا ضرابی، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

اوزمن، هوارد؛ کراور، سموئل (۱۳۷۹). مبانی فلسفی تعلیم و تربیت، ترجمه گروه مترجمین، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

باقری، خسرو (۱۳۸۶). نو عمل گرایی و فلسفه تعلیم و تربیت، انتشارات دانشگاه تهران.

باقری، خسرو (۱۳۸۶). دیدگاه‌های جدید در فلسفه تعلیم و تربیت، تهران: نشر علم.

هرست، پل. اچ؛ وایت، پاتریسیا (۱۳۸۱). فلسفه آموزش و پرورش؛ موضوعات اصلی در سنت تحلیلی، ترجمه بختیار شعبانی ورکی و محمدرضا شجاع رضوی، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.

Peter J. Albano's Merleau-Ponty, the Primacy of Perception, and the Philosophy of Education.
(For a response, see Yoon Pak and Ellen Timothy).

H.A. Alexander's Rationality and Redemption: Ideology, Indoctrination, and Learning
Communities (For a response, see Harvey Siegel.)

Clive Beck's Postmodernism, Pedagogy, and the Philosophy of Education
(For responses, see Walter Feinberg and Maxine Greene.)

Sanderson Beck's Confucius and Socrates: The Teaching of Wisdom (An

Gert Biesta's The Right to Philosophy of Education: From Critique to Deconstruction

David Blacker's Philosophy of Technology and Education: An Invitation to Inquiry (For a
response, see Mark Selman.)

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): تاریخ اندیشه‌های تربیتی متفکران مسلمان

عنوان درس (انگلیسی): History of Educational Thoughts: Islamic Philosophers and Theologists

نوع درس: اصلی   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

در این درس دانشجو ضمن آشنایی با اندیشه متفکران اسلامی، به قدرت استنباط، تحلیل و نقد رویکردهای تربیتی آنان دست یافته و همچنین می‌تواند با بهره‌گیری از اندیشه متفکران اسلامی به نقد رویکردهای تربیتی غیر اسلامی بپردازد و ضمناً به ارائه پیشنهادهایی (در حوزه تعلیم و تربیت) در دنیای معاصر می‌رسد.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی با اندیشه‌های متفکران اسلامی
- دستیابی به قدرت تحلیل اندیشه‌های متفکران اسلامی با هدف استنباط دیدگاه‌های تربیتی آنها
- دستیابی به قدرت نقداندیشه‌های رقیب با استفاده از دیدگاه‌های تربیتی متفکران مسلمان
- رسیدن به توانایی ارائه توصیه‌های تربیتی برای وضعیت معاصر جامعه اسلامی ایران

سرفصل درس:

- آشنایی با تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی در دوره‌های تاریخی حیات اسلامی به منظور فهم تحولات فکری اندیشمندان اسلامی
- آشنایی با اندیشه‌های فارابی و تحلیل اندیشه‌های تربیتی او
- آشنایی با اندیشه‌های ابن مسکویه و تحلیل اندیشه‌های تربیتی او
- آشنایی با اندیشه‌های امام محمد غزالی و تحلیل اندیشه‌های تربیتی او
- آشنایی با اندیشه‌های ابن خلدون و تحلیل اندیشه‌های تربیتی او
- آشنایی با اندیشه‌های ابوعلی سینا و تحلیل اندیشه‌های تربیتی او
- آشنایی با اندیشه‌های سهروردی و تحلیل اندیشه‌های تربیتی او
- آشنایی با اندیشه‌های ملاصدرا و تحلیل اندیشه‌های تربیتی او
- دسته‌بندی اندیشه‌های تربیتی متفکران اسلامی و مطالعه انتقادی آنها

- مطالعه انتقادی رویکردهای تربیتی جدید بر اساس آراء اندیشمندان مسلمان
- تربیت اسلامی در دنیای معاصر و بررسی اندیشه‌های تربیتی متفکران اسلامی معاصر (علامه طباطبایی، امام خمینی، محمد قطب، مطهری، صفایی حائری و ...)

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی‌شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۱۰	٪۱۰	٪۶۰	٪۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم‌افزارهای موردنیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

عربان کیلانی، ماجد (۱۳۸۷). سیر آراء تربیتی در تمدن اسلامی، ترجمه بهروز رفیعی، تهران: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

دفتر همکاری‌های حوزه و دانشگاه (۱۳۷۷). آراء دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن (۵ جلد). تهران: سمت.

قطب، محمد (۱۳۸۹). روش تربیت اسلامی و کاربردهای عملی آن، ترجمه محمود ابراهیمی، انتشارات آراس.

نمای تربیت (فصلنامه تربیتی یونسکو) (۱۳۸۲). ویژه‌نامه اندیشمندان تعلیم و تربیت (دو جلد). موسسه تحقیقاتی تربیتی دانشگاه تربیت‌معلم.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): سمینار فلسفه تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران

عنوان درس (انگلیسی): Seminar: Philosophy of Education in Islamic Republic of Iran

نوع درس: اصلی   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

از دانشجویان انتظار می‌رود با مشارکت فعال در بحث در کلاس وسعت و عمق دانش خویش را درباره مبانی فلسفی آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران افزایش دهند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

توانایی در بررسی و نقد مبانی نظری اسناد فرادست آموزش و پرورش کشور

سرفصل درس:

- مسائل عمده در فلسفه آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران
- منابع اصلی درباره فلسفه آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران
- رویکردهای تدوین فلسفه آموزش و پرورش در کشورهای مختلف
- تحلیل و نقد مبانی نظری سند فلسفه آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران

روش یاددهی - یادگیری:

- مطالعه و جمع‌آوری مطالب درباره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس و ارائه آن به کلاس
- مشارکت در بحث کلاسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
مشارکت در مباحث کلاس (۲۰٪)	ارائه سمینار (۲۰٪)	۶۰٪	-

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم‌افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

مبانی نظری سند ملی آموزش و پرورش ایران

باقری، خسرو (۱۳۹۵). درآمدی بر فلسفه تعلیم و تربیت جمهوری اسلامی ایران: اهداف، مبانی و اصول، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

زیباکلام، فاطمه (۱۳۷۹). مبانی فلسفی آموزش و پرورش در ایران، تهران: نشر حفیظ.

کلیه اسناد مربوط به توسعه فرهنگی در کشور مانند نقشه جامع علمی کشور، سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران و ...

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): روش‌شناسی پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت

عنوان درس (انگلیسی): Methodology in Philosophy of Education

نوع درس: اصلی   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

در این درس روش‌هایی که در پژوهش فلسفی بکار می‌روند مورد بررسی قرار می‌گیرد. نقد و استدلال از مناظر سنت‌های روش‌شناختی در قلمرو علوم تربیتی مطرح نظر قرار خواهند گرفت. بعلاوه انتظار دانشگاه‌ها و مؤسسات را در باب روش پژوهش در پیشنهادها پژوهشی در باب فلسفه تعلیم و تربیت مورد بررسی قرار می‌گیرند و بر عقاید برخی از فلاسفه نظیر پوپر، کوهن، دیلتای، شلایر ماخر و ... در باب روش به‌طور کلی و ارتباط با مباحث و پدیدارهای تربیتی تمرکز خواهد شد. کانون این درس بر تفکر، نوشتن، تحلیل، پرسش، نقد، تفسیر به شیوه‌ای خواهد بود که فیلسوفان تربیتی بدان می‌پردازند. شیوه فکر آن‌ها و نحوه بحث، گفتمان و استدلال آن‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ بنابراین گستره‌ای از پژوهش‌های فلسفی در تعلیم و تربیت اعم از تحلیل مفهومی، پدیدار شناسی، هرمنوتیک و ... بررسی و تمرین خواهد شد.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- آشنایی با فلسفه علم و مسائل و نیز دیدگاه‌های روش‌شناختی
- توانایی تحلیل روش‌های فلسفی برای انجام پژوهش‌های تربیتی
- توانایی نقد پژوهش‌های فلسفی در حوزه تعلیم و تربیت

سرفصل درس:

- اخلاق در پژوهش‌های تربیتی
- پژوهش تربیتی به‌منزله پژوهش علمی: مسائل روش‌شناختی در گستره تاریخ علم
- پژوهش تربیتی به‌منزله پژوهش علمی: پارادایم‌های هنجاری و تفسیری
- فلسفه علوم تربیتی: چرخش مجدد به سوی تجربه‌گرایی: اثبات‌گرایی، پراگماتیسم، پسا اثبات‌گرایی و پسا ساختارگرایی

- نظریه‌های تفسیری: پدیدارشناسی
- پژوهش فلسفی در تعلیم و تربیت: سنت‌های روش‌شناختی
- روش تحلیلی به‌عنوان روش پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت
- تحلیل Discourse
- هرمنوتیک به‌منزله روش‌شناسی فلسفی - تاریخی
- منطق صورت‌بندی روش‌های پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت: روش یا پساروش
- نگارش مقاله و پروپوزال رساله در رشته فلسفه تعلیم و تربیت

روش یاددهی - یادگیری:

مشارکت دانشجویان در مباحث کلاسی و استفاده از روش نگارش یادداشت‌های تأملی درباره مباحث گذشته
نقد روش‌های پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
مشارکت فعال در مباحث کلاسی ۲۰٪	گزارش دسته‌بندی‌شده از روش‌ها ۲۰٪	امتحان کتبی پایان‌ترم ۶۰٪	-

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم‌افزارهای موردنیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

شعبانی‌ورکی، بختیار (۱۳۸۵). منطق پژوهش در علوم تربیتی: جهت‌گیری جدید، مشهد: انتشارات به‌نشر.

خویی‌نژاد، غلامرضا (۱۳۸۰). روش‌های پژوهش در علوم تربیتی، تهران: سمت.

سرمد، زهره، عباس بازرگان و الهه حجازی (۱۳۷۶). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، تهران: آگه.

رفیع‌پور، فرامرز (۱۳۶۰). کندوکاوها و پنداشته‌ها: مقدمه‌ای بر روش‌های شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی، تهران: شرکت سهامی انتشار.

سیف، علی‌اکبر (۱۳۷۸). روش تهیه پژوهشنامه در روان‌شناسی و علوم تربیتی، تهران: دوران، چاپ دوم.

خرمشاهی، بهاء‌الدین (۱۳۷۸). پوزیتیویسم منطقی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

پوپر، کارل ریموند (۱۳۷۰). منطق اکتشاف علمی، ترجمه احمد آرام، تهران: انتشارات سروش.

چالمرز، آلن ف. (۱۳۷۸). چیستی علم: درآمدی بر مکاتب علم‌شناسی فلسفی، تهران: انتشارات سمت.

9. Scott, D. and Usher, R. (1996) understanding educational research, London, Rutledge.

10. Philips, D. C. and Burbules, N.C. (2000) post-positivism and educational research, Oxford, Rowman and Littlefield publishers, Inc.

11. Cohen, L. & Manion, L. and Morrison, K. (2000) Research Methods in Education, London: Routledge.

12. Heyting, F., Lenzen, D., and White, J. (2001) methods in philosophy of education, London, Rotledge

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): فلسفه تکنولوژی آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Philosophy of Educational Technology

نوع درس: اختیاری   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

دانشجویان با مبانی نظری و فلسفی تکنولوژی آموزشی، طراحی آموزشی، پارادایم‌های جدید و تفکر درباره پیامدهای نوپدید تغییرات فراینده تکنولوژی در آموزش و پرورش آشنا شده و به تحلیل و نقد دیدگاه‌های و رویکردهای تکنولوژی آموزشی می‌پردازند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی دانشجویان با مفهوم، قلمرو، رویکردها و دیدگاه‌های فلسفه تکنولوژی و کاربرد آن در حوزه آموزش و پرورش
- توانایی تحلیل کاربست رویکردهای مختلف در فرایند طراحی آموزشی و مقایسه کارکردهای آنها

سرفصل درس:

- فلسفه تکنولوژی: مفهوم و قلمرو، تاریخچه
- تکنولوژی آموزشی: مفهوم، قلمرو و تاریخچه
- فلسفه تکنولوژی آموزشی
- رویکردهای فلسفه تکنولوژی: پارادایم هستی‌شناسانه، پارادایم مردم‌شناسانه، پارادایم تاریخی فلسفی و پارادایم معرفت‌شناسانه
- فلسفه تکنولوژی به‌عنوان آشکارسازی نظام‌اند
- ماهیت تکنولوژی به‌عنوان یک جزء یا یک محصول فرهنگ انسانی
- فلسفه تکنولوژی به‌عنوان پژوهش نظام‌مند درباره پیامدهای تکنولوژی برای زندگی بشر
- فلسفه تکنولوژی به‌عنوان پژوهش نظام‌مند در کنش‌های مهندسی، اختراع، طراحی و ساخت اشیاء
- آینده تکنولوژی آموزشی

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی‌شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۱۰	٪۱۰	٪۶۰	٪۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم‌افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

فردانش، هاشم (۱۳۸۷). مبانی نظری تکنولوژی آموزشی، تهران: سمت.

Hawkridge, D. G. (1976). Next year, Jerusalem! The rise of educational technology. *British Journal of Educational Technology*, 7(1), 7-30.

Solomon, D. L. (2000). Toward a post-modern agenda in instructional technology. *Educational Technology Research and Development*, 48(4), 5-20.

Solomon, D. L. (2000). Philosophical Inquiry in Instructional Technology: The Forgotten Pathway to Learning.

Lewin, D., & Lundie, D. (2016). Philosophies of digital pedagogy. *Studies in Philosophy and Education*, 35(3), 235-240.

McCormick, B. (1976). Educational technologists: knowledge pretensions and role change. *British Journal of Educational Technology*, 7(1), 75-84.

Hlynka, D. (1992). Towards a philosophy of educational technology (Draft notes on philosophy presented to the AECT Definitions Committee). *Winnipeg, Canada: University of Manitoba*.

Beckwith, D. (1996). The Future of Educational Technology. *CANADIAN JOURNAL OF EDUCATIONAL COMMUNICATION*, 25, 89-110.

Ipek, I., & Ziatdinov, R. (2018). New Approaches and Trends in the Philosophy of Educational Technology for Learning and Teaching Environments. arXiv preprint arXiv:1808.06063.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): سیاست گذاری آموزشی			
عنوان درس (انگلیسی): Policy Making in Education			
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز دارد ☐	ندارد ☒	عنوان پیش نیاز: -
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری		تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

در این درس به معرفی روش های سیاست گذاری در آموزش و پرورش پرداخته می شود و دانشجویان با سیاست های آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران آشنا شده و به مطالعه تطبیقی آن با سیاست های آموزشی کشورهای مختلف دنیا می پردازند. بدین ترتیب دانشجویان می توانند سیاست های آموزش و پرورش را بخوانند، ادراک کنند و آن ها را مورد نقد و بررسی قرار دهند.

توانایی ها و شایستگی هایی که درس پرورش می دهد:

- فهم ماهیت تحلیل سیاست آموزش و پرورش
- نقد سیاست های آموزش و پرورش
- آشنایی با فرایند سیاست گذاری در آموزش و پرورش
- آشنایی با مهارت های تدوین سیاست های آموزشی
- آشنایی با مسائل پیش رو در تدوین سیاست های آموزشی

سرفصل درس:

- مفهوم، قلمرو و تاریخچه سیاست گذاری در آموزش و پرورش
- دیدگاه های بین المللی در باره سیاست های آموزشی
- اصول سیاست گذاری در آموزش و پرورش
- روش های سیاست گذاری در آموزش و پرورش
- روش های تحلیل سیاست های آموزشی
- نقد سیاست های آموزش و پرورش
- مسائل ساختاری در سیاست گذاری آموزش و پرورش
- عوامل و ذی نفعانی که بر سیاست آموزش تاثیر می گذارند

- شباهت‌ها و نقاط مشترک سیاست‌گذاری در آموزش
- تغییرات جهانی و آموزش و پرورش
- آموزش و پرورش و پاسخ به جهانی‌سازی
- نقش معلمان در سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش
- تربیت معلم و سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش
- سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش قرن بیست و یکم

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۱۰	٪۱۰	٪۶۰	٪۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

سیادت، علی؛ نادری، ناهید و نوروزی، رضا علی (۱۳۹۴). سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش، انتشارات آموخته.

Bardach, E. (2012). A practical guide for policy analysis: The eightfold path to more effective problem solving. Los Angeles: Sage Publications, Inc.

Stone, Deborah. (2012). Policy paradox: The art of political decision making, 3rd Edition. New York: Norton.

Ball, S. J. (1998). Big policies/small world: An introduction to international perspectives in 130-education policy. Comparative Education, 34(2), 119

DarlingHammond, L. (2010). Recognizing and Developing Effective Teaching: What Policy Makers Should Know and Do. Washington, DC: National Education Association.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): سمینار سیاست آموزش عالی: دیدگاه‌های تطبیقی و بین‌المللی

عنوان درس (انگلیسی): Seminar: International and Comparative Approaches to Higher Education Policy

Education Policy

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

از دانشجویان انتظار می‌رود با مشارکت فعال در بحث در کلاس سیاست‌های آموزشی عالی و نیز شیوه‌های سیاست‌گذاری در آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران را مورد نقد و بررسی قرار دهند. دانشجویان ضمن بررسی و نقد این سیاست‌ها و روش‌های مربوط به آن، دستاوردهای خویش را در کلاس ارائه می‌کنند و تحت راهنمایی استاد با سایر دانشجویان در باره آن بحث و گفتگو می‌کنند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی خوانش، فهم و نقد سیاست‌های آموزش عالی ایران و سایر کشورهای جهان
- آشنایی با روش‌های سیاست‌گذاری در آموزشی عالی و توانایی کاربرد این روش‌ها در بافت آموزش عالی ایران
- توانایی نقد روش‌های سیاست‌گذاری در آموزش عالی

سرفصل درس:

- سیاست‌های آموزش عالی در ایران
- سیاست‌های آموزش عالی در کشورهای مختلف دنیا
- نقد سیاست‌های آموزش عالی در ایران و سایر کشورها
- کیفیت حضور تغییر تکنولوژی در سیاست‌های آموزش عالی
- جریان‌ات معاصر در عرصه سیاست‌گذاری در آموزش عالی

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد.

در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
مشارکت در مباحث کلاس و اظهارنظر در سمینارهای ارائه شده ٪۱۰	ارائه سمینار ٪۱۰	٪۶۰	٪۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

- Stein, Sandra J. (۲۰۰۴) The Culture of Education Policy New York: Teachers College Press.
- Jennings, Nancy. (۱۹۹۶) Interpreting Policy in Real Classrooms: Case Studies of State Reform and Teacher Practice New York: Teachers College Press.
- Lea Hubbard, and Hugh Mehan (۲۰۰۲) Extending Educational Reform: From One School to Many. (۲۰۰۲) London: RoutledgeFalmer
- Valenzuela, Angela, ed. (2005) Leaving Children Behind: How 'Texas Style' Accountability Fails Latino Youth. Albany: State University of New York Press.
- Anyon, Jean (2005) What "Counts" as Educational Policy? Notes Toward a New Paradigm. Harvard Educational Review 75(1):
- Coburn, Cynthia (2003) Rethinking Scale: Moving Beyond Numbers to Deep and Lasting Change. Educational Researcher 32(6): 3-12
- Cuban, Larry (1998) How Schools Change Reforms: Redefining Reform Success and Failure. Teachers College Record, 99(3): 453-477.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): فلسفه آموزش و پرورش: دانش، ذهن و فهم

عنوان درس (انگلیسی): **Philosophy of Education: Knowledge, Mind and Understanding:**

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

این درس به تبیین پیچیدگی‌های نظری ماهیت دانش و فهم و بررسی پرسش‌های مهمی در باره ماهیت ذهن، دانش، درک و اهمیت آموزشی آن‌ها می‌پردازد؛ علاوه بر پیش‌فرض‌های فلسفی دانش، ذهن و فهم، به دلالت‌های ضمنی آن‌ها برای عمل و پژوهش تربیتی نیز پرداخته خواهد شد.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی دانشجویان با نظریه‌های فلسفه ذهن، عصب فلسفه و عصب پدیدارشناسی
- توانایی تحلیل این نظریه و کاربرد آن در آموزش و پرورش
- نقد نظریه‌های فلسفی در باره دانش، ذهن و فهم و کارکردهای تربیتی آنها

سرفصل درس:

- حالات ذهنی
- دوگانه‌گرایی جوهری و ویژگی
- رفتارگرایی فلسفی و روش‌شناختی
- نظریه این‌همانی و مطالعات علوم عصبی
- کارکردگرایی و حالات مغزی
- حذف‌گرایی و پندارگرایی
- ذهن به مثابه ماشین: نظریه محاسباتی ذهن
- ذهن در جهانی فیزیکی: اصالت فیزیک و ابتناء
- علیت ذهنی: دشواری‌ها و کارآمدی علی محتوی
- آگاهی پدیداری و در دسترس و شکاف تبیینی

- دیدگاه‌ها در مورد مسئله ذهن-جهان در مدل‌های مختلف یادگیری
- پیامدهای این دیدگاه‌ها برای یادگیری، برنامه‌ریزی درسی و دانش

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۱۰	٪۱۰	٪۶۰	٪۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

- Haddock, B., & Wakefield, J. (2015). *Thought Thinking: The Philosophy of Giovanni Gentile*. Andrews UK Limited.
- Sehgal Cuthbert, A. (2015). Neuroscience and Education—an incompatible Relationship. *Sociology Compass*, 9(1), 49-61.
- Mithen, S. J. (1996). *The Prehistory of the Mind a Search for the Origins of Art, Religion and Science*.
- Lycan, W. G. (1996). Philosophy of mind. *The Blackwell companion to philosophy*, 173.
- Searle, J. R., & Willis, S. (1983). *Intentionality: An essay in the philosophy of mind*. Cambridge university press.
- Fodor, J. A. (1987). *Psychosemantics: The problem of meaning in the philosophy of mind* (Vol. 2). MIT press.
- Braddon-Mitchell, D., & Jackson, F. (2007). *The philosophy of mind and cognition*.
- Perner, J. (1991). *Understanding the representational mind*. The MIT Press.
- Sellars, W. (1956). Empiricism and the Philosophy of Mind. *Minnesota studies in the philosophy of science*, 1(19), 253-329.
- Carruthers, P., & Smith, P. K. (Eds.). (1996). *Theories of theories of mind*. Cambridge University Press.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): فلسفه تربیتی تطبیقی اسلام و غرب

عنوان درس (انگلیسی): Comparative Philosophy of Education: Islam and West

نوع درس: اختیاری   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

در پایان این درس انتظار می‌رود دانشجویان ضمن آشنایی با دیدگاه‌های فلسفه تربیتی در اسلام غرب، قدرت لازم برای بررسی، تحلیل و نقد آن‌ها را داشته باشند و با مقایسه این رویکردها ویژگی‌های اختصاصی فلسفه تربیتی اسلام را بازشناسی نمایند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

تعمیق دانش دانشجویان در خصوص نگرش‌ها و دیدگاه‌های فلسفی اسلام و غرب و تأثیرات متقابل آن‌ها بر یکدیگر

سرفصل درس:

- بررسی و تحلیل اجمالی سیر اندیشه‌های تربیتی در مکاتب فلسفی غرب
- بررسی و تحلیل اجمالی سیر اندیشه‌های تربیتی در مکاتب فلسفی غرب و اسلامی
- بررسی و تحلیل تطبیقی اندیشه‌های تربیتی اسلامی و غرب و تبیین تمایزات و تشابهات
- بررسی و تحلیل تطبیقی تأثیرات اندیشه‌های تربیتی اسلامی بر شکل‌گیری تفکرات غربی
- بررسی و تحلیل تطبیقی تأثیرات اندیشه‌های تربیتی فلسفی غرب بر شکل‌گیری تفکرات اسلامی

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۱۰	%۱۰	%۶۰	%۲۰

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

اسماعیل علی، سعید (۱۳۸۷). مکتب‌ها و گرایش‌های تربیتی در تمدن اسلامی، ترجمه بهروز رفیعی، تهران: انتشارات حوزه و دانشگاه.

راسل، برتراند (۱۳۶۵). تاریخ فلسفه غرب، ترجمه نجف دریابندی، چاپ پنجم، تهران: پروانه.

ژیلسون، اتین (۱۳۵۷). نقد تفکر فلسفی غرب، ترجمه احمد احمدی، تهران: حکمت.

شرفی، محمدرضا (۱۳۸۸). فلسفه تربیتی اسلام با رویکرد تطبیقی به برخی مکاتب فلسفی معاصر، تهران: موسسه منادی تربیت.

علم الهدی، جمیله (۱۳۸۴). مبانی تربیت اسلامی و برنامه‌ریزی درسی براساس فلسفه صدرای، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).

مگینبرایان (۱۳۷۲). فلاسفه بزرگ و آشنایی با فلسفه غرب، ترجمه عزت الله فولادوند، تهران: خوارزمی.

Popkin, Richard Henry. (1999). "The Columbia history of western philosophy". Columbia University press.

Naser, Seyyed Hossein. (2006). "Islamic philosophy from its origin to the present, Philosophy in the land of prophecy". UNY Press.

Makdisi, George. (1981). "The Rise of Colleges: Institutions of Learning in Islam and the West Edinburg": Edinburg University Press.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): مشاوره فلسفی در آموزش و پرورش

عنوان درس (انگلیسی): Philosophical Counselling in Education

نوع درس: اختیاری   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

از دانشجویان انتظار می‌رود در پایان این درس آشنایی مطلوبی با مشاوره فلسفی و روش‌های مورد استفاده در آن؛ از حیث نظری داشته باشند و در ادامه این مسیر از ظرفیت لازم جهت دستیابی به توان ارائه مشاوره فلسفی (در صورت هم‌راستا بودن با علایق نظری و عملی آن‌ها) در آینده برخوردار باشند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

آشنایی با مشاوره فلسفی در عرصه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی آموزشی و شناخت چستی و کارکردهای مشاوره فلسفی در آموزش و پرورش (عرصه‌های مدیریت و رهبری آموزشی، رویکردهای کلان تربیتی در برنامه‌ریزی درسی، جهت‌گیری‌های تربیتی، مواجهه با بنیادهای طراحی برنامه‌های آموزشی و تربیتی رسمی و غیررسمی و ...)

سرفصل درس:

- آشنایی با مقدمات مشاوره
- چستی و کارکرد مشاوره فلسفی
- روند شکل‌گیری و تحول مشاوره فلسفی
- جایگاه مشاوره فلسفی در دنیای معاصر
- تمایزات مشاوره فلسفی با سایر رویکردهای مشاوره‌ای
- روش‌های مورد استفاده در مشاوره فلسفی
  - حل مساله مفهومی
  - روش سقراطی
  - روش استدلالی - قیاسی
  - روش تجزیه و تحلیل
  - روش هرمنوتیک

○ روش پدیدارشناسی

- هویت فیلسوف تربیتی در عرصه تعلیم و تربیت
- کارکردهای مشاوره فلسفی در آموزش و پرورش

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۱۰	%۱۰	%۶۰	%۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

پورآقا، مریم؛ قائدی، یحیی؛ پیلگرن، آن و ضرغامی، سعید (۱۳۹۶). تمایز و تشابه مشاوره فلسفی با رویکرد عقلانی - عاطفی الیس. مجله مطالعات روان‌شناسی تربیتی دانشگاه سیستان و بلوچستان. دوره ۱۲، شماره ۲۸، صص ۴۸-۲۱.

Cohen, Elliot and Zinaich, Jr Samuel. (2013). Philosophy, Counseling, and Psychotherapy, Cambridge Scholars Publishing.

Ellis, A. (1973). Humanistic, psychotherapy: the rational-emotive approach. New York MCQROW-H 111.

Ellis, A. (1991). The revised ABC, s of rational-emotive therapy. Journal of Rational-Emotive and cognitive Behavior Therapy 19,139-172.

Ferraiol, William. (2011). Stoic Anxiolytics, International Journal of Applied philosophy 25, no. 1, p107-114.

Knaus, Bill. (2013). Anxiety, Angst, Change, and Procrastination, in Philosophy, counseling, and Psychotherapy, ed. Chohen, Elliot D. Chapter Thirteen, p.165-186.

Lahav, Ran. (1995). what is Philosophical in Philosophical Counseling?. International Journal of Applied Philosophy, Volume 13, Issue 3, November.

Lahav, Ran. (2013). Philosophical Counseling and Self-Transformation, in Philosophy, counseling, and Psychotherapy, ed. Chohen, Elliot D. Chapter Six, p. 82-99.

Lindseth, Anders. (2012). Being Ill as an Inevitable Life Topic: Possibilities of Philosophical Practice in Health Care and Psychotherapy, PHILOSOPHICAL PRACTICE, Journal of the APPA, Volume, 7 Number 3 November 2012

Mills, Jon, (2001): Philosophical Counseling as Psychotherapy, International Journal of philosophical Practice 1, no.1, p 1-28.

Paden, Roger, (1998). Defining Philosophical Counseling, International Journal of Applied philosophy 12, no.1.P 1-17.

Taylor, James Stacey. (2002). The Central Value of Philosophical Counseling, International Journal of philosophical Practice 1, no.2, p 1-13.

Tillmanns, Maria Da Venza. (2005). Philosophical counseling: Understanding the Unique Self and other Through Dialogue, International Journal of philosophical Practice 2, no.4.p 1-10.

Waller, Sara. (2002). How Dose Philosophical counseling Work? Judgment and Interpretation” International Journal of philosophical Practice 1.no.2.p 1-13.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): فلسفه برنامه درسی

عنوان درس (انگلیسی): Philosophy of Curriculum

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

دانشجویان درباره چگونگی و چرایی کاربرد فلسفه در برنامه درسی آگاه شده و به تحلیل انتقادی نظریه‌های تربیتی با تاکید بر برنامه درسی می‌پردازند همچنین با تحلیل فلسفی و توانایی استفاده از این روش در تحلیل مفاهیم کلیدی در حوزه مطالعاتی برنامه درسی آشنا می‌شوند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی با دیدگاه‌های فلسفه‌های سنتی و مدرن و پسامدرن در باره برنامه درسی
- توانایی استفاده از تحلیل فلسفی برای بازاندیشی در مفاهیم مناقشه آمیز در رشته مطالعات برنامه درسی

سرفصل درس:

- فلسفه، تربیت، فلسفه تربیت و آراء تربیتی
- مفاهیم کلیدی: هدف‌های تربیتی، تعیین هدف‌های تربیتی، هدف‌های غایی و واسطه‌ای، ماهیت انسان،
- مساله ذهن و بدن، ماهیت اصلی بشر و قابلیت تغییر آن، آزادی اراده، برنامه درسی، تلقین، نظریه دانش
- دانش به منزله حقیقت، جنبه‌های هنجاری برنامه درسی، نظریه ارزش، تربیت اخلاقی: آزادی و مرجعیت
- اصول اخلاقی و برنامه درسی، روش، جنبه‌های معرفت‌شناختی روش، یادگیری، روش‌های شناخت
- نقش هوش، تدریس، روش مستقیم، روش حل مساله، نظم منطقی و نظم روان‌شناختی درس، جنبه‌های ارزش
- شناختی روش، تلاش و انضباط، تفاوت‌های فردی، سنجش و ارزشیابی
- پایدار گرایی و بنیادگرایی
- پراگماتیسم
- پیشرفت گرایی و نهضت بازسازی
- اگزیستانسیالیسم

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	%۶۰	-

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

- Ediger, M. (2003). *Philosophy and curriculum*. Discovery Publishing House.
- Ediger, M. (1995). *Philosophy in Curriculum Development*. Kirksville, Missouri: Simpson Publishing Company, 22.
- Grundy, S. (1987). Curriculum product or praxis.
- Lindsey, M., McBride, R. W., & Platt, C. M. (1993). *AMEND Philosophy and Curriculum for Treating Batterers*. Gylantic Publishing Company.
- Monk, M., & Osborne, J. (1997). Placing the history and philosophy of science on the curriculum: A model for the development of pedagogy. *Science education*, 81(4), 405-424.
- Griffith, B. (2007). *A philosophy of curriculum: The cautionary tale of simultaneous languages in a decentered world*. Sense Publishers.
- Ornstein, A. C. (1990). Philosophy as a basis for curriculum decisions. *The High School Journal*, 74(2), 102-109.
- Hunkins, F. P., & Ornstein, A. C. (2016). *Curriculum: Foundations, principles, and issues*. Pearson Education.
- Ornstein, A. C., Levine, D. U., Gutek, G., & Vocke, D. E. (2016). *Foundations of education*. Nelson Education.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): تحلیل فلسفی جنسیت در آموزش و پرورش

عنوان درس (انگلیسی): Gender Education: A Philosophical Analysis

نوع درس: اختیاری   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

آشنایی با مفهوم و نوع مواجهه‌ها با مقوله جنسیت (با رویکرد تربیتی) و تحلیل، بررسی و نقد رویکردهای موجود در مواجهه با مفهوم جنسیت در حوزه تعلیم و تربیت

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

آشنایی با رویکردهای موجود به جنسیت در حوزه تعلیم و تربیت و توانایی تحلیل و نقد این رویکردها

سرفصل درس:

۱. تفاوت‌های زن و مرد

- شخصیتی

- مغزی

- بدنی

- روانی

- جنسی

- معنویت و دین‌داری

۲. فلسفه اشتغال

۳. مفهوم تربیت جنسی و تربیت جنسیتی

۴. فلسفه تربیت، آموزش و پرورش و جنسیت

۵. تحلیل مدارس تک جنسیتی و مدارس مختلف

۶. ضرورت جنسیت

۷. تغییر جنسیت

۸. پذیرش انواع خانواده و فلسفه خانواده، بررسی ضرورت پدر و مادر، دیدگاه‌های بشری و الهی

۹. پذیرش انواع ازدواج و فلسفه ازدواج، دیدگاه‌های بشری و الهی

۱۰. پذیرش تغییر جنسیت و فلسفه جنسیت، دیدگاه‌های بشری و الهی

۱۱. نقش‌های زن

- همسری

- مادری

- رابطه مرد و زن (مکملیت)

- تمایل به فرزند آوری

۱۲. فمینیسم

- پیشینه

- نسل‌های فمینیسم

- انتقادات نسل‌های فمینیسم به نسل‌های پیشین

- نقدهای صاحب‌نظران غربی

- نقد دینی

۱۳. مسائل جمعیت‌شناسی

۱۴. اسناد بین‌المللی و مسائل زنان

۱۵. توسعه ملی و مسائل زنان

روش یاددهی - یادگیری

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به طور کلی درباره

هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در

سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار

ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	%۶۰	-

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

استون ای، رودز (۱۳۹۲). تفاوت‌های جنسیتی را جدی بگیریم، ترجمه معصومه محمدی، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

علاسوند، فریبا (۱۳۹۲). زن در اسلام، مرکز نشر هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران).

آلن آر، کلاین (۱۳۸۸). عریان کردن فمینیسم، ترجمه طاهره توکلی، نشر معارف.

شلافی، فیلیس و وفکر، سوزان (۱۳۹۳). آن روی فمینیسم، ترجمه غلامعلی اللهیاری، نشر معارف (نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها).

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): رویکردهای فلسفی به رسانه و فرهنگ عامه

عنوان درس (انگلیسی): **Philosophical Approaches to Media and Public**

نوع درس: اختیاری   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

در این درس سنت‌های مختلف شامل اقتصاد سیاسی و نظریه‌های ارتباطات، نظریه‌های متنی و نظریه‌های مخاطبان - در باره رساله مورد بررسی قرار می‌گیرد. هدف اصلی این درس بررسی تاثیر ارتباطات، شبکه‌های دیجیتال و چگونگی تفکر در باره آنها و نیز فرآیندهای اجتماعی و فرهنگی ذی‌ربط و دخیل در تولید و مصرف صور رسانه‌ای در آموزش و پرورش است.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی با دیدگاه‌ها و نظریه‌های مختلف در باره رسانه
- آشنایی با دلالت‌های تربیتی این دیدگاه در آموزش و پرورش
- توانایی دانشجویان برای تحلیل فلسفی رسانه‌ها و نقش آن‌ها در آموزش و پرورش
- توانایی نقد صور رسانه‌ای در جمهوری اسلامی ایران با نظر به نقش آن‌ها در آموزش و پرورش و فرهنگ عامه

سرفصل درس:

- دیدگاه‌های فلسفی درباره رسانه و فناوری
- لایه‌های چندگانه نقشه‌های رسانه‌ای: لایه فیزیکی، لایه تکنولوژی تولید و توزیع اطلاعات و لایه نظام وسیع‌تر دانش و معنای اجتماعی
- کاربرد این نقشه‌ها در قلمرو آموزش و پرورش در کشورهای مختلف
- رویکردهای فلسفی به اخلاق در رسانه و دلالت‌های آن‌ها در آموزش و پرورش
- رسانه، دموکراسی و آموزش و پرورش
- رسانه و فضای مجازی و کارکردهای آن در آموزش و پرورش
- جهانی شدن، بومی شدن، رسانه و آموزش و پرورش
- تحلیل فلسفی و نقد رسانه در جمهوری اسلامی ایران

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی‌شان به کار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۰	٪۲۰	٪۶۰	-

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

- Flew, T. (2004). Critical communications research in Australia: From radical populism to creative industries. *Javnost - The Public*, XI(3), 31-46.
- Flew, T. (2005). *New media: An introduction* (2nd ed.). Melbourne, VIC: Oxford University Press.
- Fulk, J., Flanagan, A. J., Kalman, M. E., Monge, P. R., & Ryan, T. (1996). Connective and communal public goods in interactive communication systems. *Communication Theory*, 6(1), 60-87.
- Garlick, S. (1998). *Creative association in special places: Enhancing the partnership role of universities in building competitive regional economies*. Canberra, ACT: Evaluations and Investigations Program, DEETYA.
- Herrington, J., Oliver, R., & Reeves, T. (2003). Patterns of engagement in authentic online leaning environments. *Australian Journal of Educational Technology*, 19(1), 59-71.
- Hesmondhalgh, D. (2002). *The cultural industries*. London: Sage.
- Hiltz, S. R., & Turoff, M. (2002). What makes learning networks effective? *Communications of the ACM*, 45(4), 56-59.
- Jönsson, B. (2000). *Learning by searching*. Lund: ITiS, Tekniska Högskolan.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): **تکثر فرهنگی و آموزش و پرورش**

عنوان درس (انگلیسی): **Cultural Pluralism and Education**

نوع درس: اختیاری   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

با توجه به اینکه، از دانشجوی دکترای فلسفه تعلیم و تربیت انتظار می‌رود که با مسایل روز آموزش و پرورش آشنا و توان تحلیل آن را داشته باشد، تکثر فرهنگی یکی از موضوعاتی است که در جامعه جهانی امروز که ارتباطات و تعاملات فرهنگی گسترش یافته است و لازم است از منظر فلسفی مورد تأمل واقع شود.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی با مفهوم تکثر فرهنگی
- توانایی لازم برای واکاوی و کاربرد مفهوم تکثر فرهنگی در حوزه تعلیم و تربیت
- توانایی ارزیابی مبانی تربیتی در آموزش و پرورش چند فرهنگی از منظر تکثر فرهنگی

سرفصل درس:

- ضرورت و اهمیت آموزش و پرورش چند فرهنگی
- ابعاد و مفاهیم عمده چند فرهنگی در آموزش و پرورش: هژمونی فرهنگی، قومیت گرایی فرهنگی، پیش داوری و قضاوت، توانمندسازی، گفت‌وگو، تساهل و تسامح، برابری، شرم و ملیت
- اهداف آموزش و پرورش چند فرهنگی در رویکردهای مختلف: آزادی، عدالت اجتماعی، کمک و هم‌افزایی، انتقال فرهنگی، عمل اجتماعی
- قلمرو چند فرهنگی در آموزش و پرورش
- بررسی ویژگی‌های مهم برای طراحی محتواهای چند فرهنگی

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد.

در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۱۰	٪۱۰	٪۶۰	٪۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

احمدی، حمید (۱۳۸۱). جهانی شدن، هویت قومی یا هویت ملی، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات ملی، ۱۱: ۱۳-۳۶

حاجیانی، ابراهیم (۱۳۸۱). گفت و گوی بین فرهنگی و انسجام ملی با تأکید بر نظریه هابرماس، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات ملی، ۱۲: ۷۵-۸۹

شکاری، عباس؛ موسوی، سمیه و صالحی، معصومه (۱۳۹۲). تحلیل اثرگذاری فلسفه برنامه‌درسی چندفرهنگی بر خط مشی‌های نظام آموزش و پرورش ایران و نحوه رویارویی با مسائل و رویدادهای آن، چهارمین همایش ملی انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران: مبانی فلسفی تحول در نظام آموزش و پرورش ایران، مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد، ۳۸۲-۳۸۶.

صادقی، علیرضا (۱۳۸۹). بررسی سند برنامه‌درسی ملی جمهوری اسلامی ایران بر اساس رویکرد آموزش چندفرهنگی، فصلنامه مطالعات برنامه‌درسی ایران، ۱۸: ۱۹۰-۲۱۵.

عراقیه، علیرضا و فتحی و اجارگاه، کوروش (۱۳۹۱). جایگاه چندفرهنگی در آموزش مدرسه‌ای و آموزش عالی، راهبرد فرهنگ، ۱۷ و ۱۸: ۱۸۷-۲۰۴.

غریبی، جلال؛ گلستانی، سید هاشم و جعفری، سید ابراهیم (۱۳۹۳). مبانی ارزش‌شناسی تعلیم و تربیت چند فرهنگی، تدریس پژوهی، ۲(۱): ۹۵-۸۵.

وفائی، رضا و سبحانی نژاد، مهدی (۱۳۹۴). مؤلفه‌های آموزش چند فرهنگی و تحلیل آن در محتوای کتب درسی، دو فصلنامه نظریه و عمل در برنامه‌درسی، ۳(۵): ۱۲۸-۱۱۱.

Arvin. M. A (2001). Cultural Diversity and Education: Foundations, Curriculum and Teaching. Boston: Pearson, Allyn & Bacon

Banks, J.A (1999). An Introduction to Multicultural Education (2nd ed). Boston: Allyn and Bacon Baptiste

Davidman, L., & Davidman, P. (1997). Teaching with a multicultural perspective: A practical guide. New York: Longman.

Fatih Yılmaz | Mark Boylan (Reviewing Editor)(2016), Multiculturalism and multicultural education: A case study of teacher candidates' perceptions, Journal Cogent Education, 3(1): 1-13

Jenks, C. Et al. (2001) approaches to multicultural education in preservice teacher education: philosophical frameworks and models for teaching. Human sciences press, Inc.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): رویکرد فلسفی به آموزش مسائل زیست محیطی

عنوان درس (انگلیسی): **Philosophical Approaches to Environmental Education**

نوع درس: اختیاری   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

دانشجویان ضمن آشنایی با مفهوم محیط زیست در رویکردهای فلسفی مختلف، نوع مواجهه رویکردهای فلسفی گوناگون (الهی و سکولار) را شناخته و قدرت مقایسه و نقد آنها را به دست می آورند و به قدرت لازم در خصوص تحلیل مبانی تربیتی در حوزه محیط زیست دست پیدا می کنند.

توانایی ها و شایستگی هایی که درس پرورش می دهد:

آشنایی با رویکردهای مختلف در مواجهه با مسئله محیط زیست و تحلیل آنها از منظر فلسفه های گوناگون (الهی و سکولار)

سرفصل درس:

- ۱ مفهوم شناسی (اخلاق؛ تبیین و تحلیل مسئله طبیعت؛ تبیین و تحلیل مسئله انسان؛ تبیین و تحلیل رابطه انسان با طبیعت؛ تعریف محیط زیست؛ تعریف فلسفه زیست محیطی؛ کانون های اخلاق زیست محیطی)
- ۲ مکاتب مختلف اخلاقی در جهان (جهان شمول گرایی؛ نسبی گرایی؛ پوچ گرایی؛ اصالت سود؛ مدرنیسم و پست مدرنیسم)
۳. پدیده آنتروپوسن
  - گرہ خوردگی نیروهای طبیعی و نیروهای انسانی به یکدیگر در دوره معاصر زمین شناختی
  - تأثیرپذیری طبیعت و محیط زیست از تغییرات آب و هوایی (تغییر بارش، ذوب شدن برف و یخ، افزایش اکسیدهای نیتروژن و دی اکسید گوگرد و دی اکسید کربن)
  - تغییر الگوی مهاجرت و افزایش نرخ انقراض بشر
  - گسترش آثار مخرب بحران های زیست محیطی بر کشورهای توسعه نیافته در مقایسه با کشورهای توسعه یافته
  - اختلال و تغییر در طبیعت با انجام فعالیت هایی در حوزه های فناوری، روابط اجتماعی و اداری، فرآیندهای تولید و کار و ...

۴. مدرنیته و تقدس زدایی از طبیعت (پیامد علم گرایی جدید بر محیط زیست؛ پیامد فراموش کردن معنویات؛ نقش فیلسوفان در بروز دوری از معنویات؛ بحران زیست محیطی بحرانی معنوی)

۵. دیدگاه‌های جهانی در خصوص اخلاق و فلسفه زیست محیطی (دیدگاه مسئولانه؛ دیدگاه اصالت دهنده به حیات (باپوستریک) و بوم (اکوستریک)؛ دیدگاه انسان مدارانه؛ دیدگاه خداپاورانه)

۶. مبانی فلسفی و رابطه آن‌ها با محیط زیست (وجود شناختی؛ معرفت شناختی؛ انسان شناسی و ارزش شناسی)

۷. ارزش‌ها در رویکردهای فلسفه محیط زیست (مفهوم ارزش ذاتی؛ مفهوم ارزش ابزاری؛ ارزش ذاتی و ارزش ابزاری در حوزه محیط زیست؛ رویکرد طبیعت محور در ارزش شناسی فلسفه محیط زیست؛ رویکرد انسان محور در ارزش شناسی فلسفه محیط زیست؛ ارزش‌ها در نحله‌های فلسفه محیط زیست؛ رابطه صلح با محیط زیست؛ ارزش‌ها و باورهای مذهبی مردم در حفاظت از محیط زیست)

۸. تحلیلی بر نظریات و فلسفه‌های مرتبط با محیط زیست (آنیمیسیم؛ اکوفمینیسم؛ منطقه گرایی زیستی؛ اکوسوسیالیسم؛ سبزه‌ها؛ بوم‌شناسی عمیق؛ بوم‌شناسی اجتماعی؛ وظیفه گرایی؛ توسعه پایدار؛ فلسفه اسلام؛ ترویج ایده آل)

۹. فلسفه محیط زیست از دیدگاه فلسفی ادیان با تاکید بر اسلام (نقش و اهمیت ادیان؛ فلسفه دفاع از حقوق محیط زیست از نظر مکاتب الهی (دینی) و آثار ناشی از این نگرش؛ فلسفه دفاع از حقوق محیط زیست از نظر مکاتب مادی (لایک) و آثار ناشی از این نگرش؛ آرای دو چهره اصلی جریان‌های فلسفی انسان‌مدار (فرانسیس بیکن) و خدامدار (ملاصدرا)؛ دیدگاه مولانا پیرامون طبیعت؛ دیدگاه قرآن درباره محیط زیست؛ تاکید قرآن بر مطالعه و شناخت طبیعت: الف: طبیعت به عنوان یک مسلم؛ طبیعت به عنوان نشانه‌ای از آیات خدا (ضرورت اتخاذ نگاه آیه‌ای)؛ ب: به هم پیوستگی و هماهنگی نظام طبیعت؛ ج: تأثیرپذیری انسان از مظاهر طبیعی؛ د: طبیعت در تسخیر انسان؛ قوانین زیست محیطی بر مبنای اسلام؛ محیط زیست گرایی اسلامی در عمل؛ تفاوت اسلام در توجه به محیط زیست با دید الهی؛ روحانیت و محیط زیست؛ جایگاه و مسئولیت انسان در طبیعت؛ حفظ منابع طبیعی در روایات؛ رابطه رفتار و اعمال انسان با حوادث طبیعی؛ طبیعت، موضوع سوگند الهی؛ تجلی کلام الهی در طبیعت؛ طبیعت در جهان بینی اسلامی پیش از مدرنیته؛ اخلاق زیست محیطی در دنیای معاصر اسلام؛ محیط زیست محوری در جمهوری اسلامی ایران)

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۱۰	%۱۰	%۶۰	%۲۰

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

بیدهندی، محمد؛ کرباسی زاده، علی و شیراوند، محسن (۱۳۹۴). فلسفه و محیط‌زیست: مبانی فلسفی ملاصدرا و فرانسیس بیکن. انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

پورقاسم، فاطمه؛ علی بیگی، امیرحسین و عبدالحمید، پاپزن (۱۳۹۶). مقایسه تطبیقی ارکان فلسفی ترویج با نظریه‌های محیط‌زیستی: راهبردی برای مدیریت محیط‌زیست روستایی. فصلنامه آموزش محیط‌زیست و توسعه پایدار.

شعبانی ورکی، بختیار. آموزش مداوم در عصر آنترپوسن/دور انسان.

علوی مقدم، سید محمدرضا و قاسمی، اعظم. اخلاق و فلسفه محیط‌زیست و ضرورت توجه به نقش آن در جهان امروز.

فولتز، ریچارد. اسلام و محیط‌زیست. ترجمه خواجه حسینی، محمد و معین‌الدینی، سید شهاب‌الدین. (۱۳۹۳). انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.

فهیمی، عزیز الله (۱۳۸۷). فلسفه حقوق محیط‌زیست و آثار آن. فصلنامه علمی - پژوهشی دانشگاه قم، سال نهم، شماره سوم.

فهیمی، عزیزالله و مشهدی، علی (۱۳۸۸). ارزش ذاتی و ارزش ابزاری در فلسفه محیط‌زیست (از رویکردهای فلسفی تا راهبردهای حقوقی). فصلنامه علمی - پژوهشی دانشگاه قم، سال یازدهم، شماره اول.

محقق داماد، سید مصطفی. (۱۳۹۳). الهیات محیط‌زیست. مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): **حقوق تربیتی کودکان و نوجوانان**

عنوان درس (انگلیسی): **Children and Adolescents Rights in Education**

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

در این درس حقوق کودکان و نوجوانان در دو سطح نظری و عملی به‌طور انتقادی مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ بنابراین فهم و کیفیت ورود حقوق کودکان در آموزش و پرورش هدف اصلی آن محسوب می‌شود.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی تحلیل دیدگاه‌های فیلسوفان تربیتی درباره حقوق کودکان
- توانایی تحلیل شرایط واقعی کودکان در نظام‌های آموزش و پرورش رسمی و غیررسمی از منظر درجه رعایت این حقوق
- نقد نظام‌های آموزشی با نظر به این مبانی

سرفصل درس:

- حقوق کودکان و نوجوانان: مفهوم، خاستگاه، ضرورت آن‌ها در آموزش و پرورش
- منابع تشخیص حقوق کودکان و نوجوانان
- جامعه‌شناسی کودکان و نوجوانان
- فیلسوفان تربیتی و نظریه‌های مراقبت
- مدارس و شهرهای کودک‌پسند
- مشارکت کودکان و نوجوانان در تدوین مواد آموزشی
- مطالعات کودکی و نوجوانی و حقوق آن‌ها: مباحث و چالش‌ها
- فهم شهروندی کودکان و نوجوانان
- مفهوم‌سازی عاملیت در دوره کودکی و نوجوانی
- رقابت یا همکاری و همبستگی کودکان و نوجوانان
- تحولات جهانی و زندگی روزمره کودکان و نوجوانان

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۱۰	%۱۰	%۶۰	%۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

Karen Wells. (2008) "Child Saving or Child Rights. Depictions of children in International NGO campaigns on conflict." *Journal of Children and Media*, vol. 2, issue 3, pp. 235-250.

Hart, J. (2006) "Saving Children: What Role for Anthropology," *Anthropology Today*, vol. 22, no. 1, pp. 5-8

Fassin, Didier. (2007). "Humanitarianism as a Politics of Life." *Public Culture* vol 19, no. 3, pp. 499-520.

Burman, E. (1994). Innocents abroad: Western fantasies of childhood and the iconography of emergencies. In *Disasters*, 18(3), 238-253.

Manzo, K. (2008). Imaging humanitarianism: NGO identity and the iconography of childhood. In *Antipode*, 40(4), 632-657.

Nieuwenhuys, O. (2013). "Theorizing Childhood(s): Why We Need Postcolonial Perspectives." *Childhood*. vol. 20, no. 1, pp. 3-8.

Tisdall, E. Kay. M., and S. Punch. (2012). "Not so 'New'? Looking Critically at Childhood Studies." *Children's Geographies*. vol. 10, no. 3; pp. 249-264.

Mayall, B. (2000). "The Sociology of Childhood in Relation to Children's Rights."

International Journal of Children's Rights 8 (3): 243–259.

Blanchet-Cohen, Natasha (2015). “Indigenous children’s rights: Opportunities in Appropriation and Transformation” In *International Handbook Children’s rights studies*, Vandenhoe, W, E. Desmet, D. Reynaert, & S. Lembrechts, Routledge, pp. 371-386.

James, Allison. (2011). To Be (Come) or Not to Be (Come): Understanding Children’s Citizenship. The ANNALS of the *American Academy of Political and Social Science*. vol. 633, no. 1, pp. 167-179.

James, A. (2007). “Giving Voice to Children’s Voices: Practices and Problems, Pitfalls and Potentials.” *American Anthropologist*. Vol. 109, no. 2, pp. 261–272.

Wyness, Michael. (2015). “Conceptualizing Agency.” In *Childhood*. Cambridge, UK: Polity Press, pp. 7-33.

Lansdown, Gerison. (2001). Promoting Children’s Participation in Democratic Decision-Making. Florence, Italy: UNICEF.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): **جریانات تربیتی در جهان اسلام معاصر**

عنوان درس (انگلیسی): **Contemporary Trends in Islamic World**

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

با توجه به اینکه، از دانشجوی دکترای فلسفه تعلیم و تربیت انتظار می‌رود که علاوه بر آشنایی با مکاتب فلسفی و نظریه‌های تربیتی کلاسیک و معاصر، از جریانات تربیتی در جهان اسلام آگاهی نسبی داشته باشد، در این درس، سعی می‌شود حتی الامکان مباحثی در حوزه‌های نگرشی مختلف در جهان اسلام عرضه شود. اهداف زیر، می‌تواند به صورت ویژه‌تر مورد توجه قرار گیرد.

- ایجاد انگیزه برای پژوهش در زمینه فلسفه تربیتی اسلامی
- آشنایی با مفاهیم و آموزه‌های اسلامی مذاهب و رویکردهای فکری مختلف در جهان اسلام
- بررسی امکان ارتباط بین رویکردهای تربیتی اسلامی و هم‌افزایی آنها

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی با جریانات تربیتی در دنیای اسلامی معاصر و توانایی تحلیل و نقد این جریانات
- توانایی تبیین و پیش‌بینی لازم در مورد جریان‌های تربیتی جاری (در قالب رویکردهای معاصر مطالعه شده)

سرفصل درس:

- جهانی شدن و تربیت اسلامی
- فمینیسم و تربیت اسلامی
- سلفی‌گری و تربیت اسلامی
- صوفی‌گری و تربیت اسلامی
- کارکردگرایی و تربیت اسلامی
- ایمان‌گرایی و تربیت اسلامی
- عقل‌گرایی و تربیت اسلامی
- تعلیمات زرتشتی و تربیت اسلامی

- شیطان پرستی و تربیت اسلامی
- سکولاریسم و تربیت اسلامی
- لیبرالیسم و تربیت اسلامی

روش یاددهی - یادگیری

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۰	٪۲۰	٪۶۰	٪۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

باقری، خسرو (۱۳۷۹). تربیت دینی در برابر چالش قرن بیست و یکم، مجموعه مقالات تربیت اسلامی، ج ۳، قم، مرکز تربیت اسلامی.

باقری، خسرو (۱۳۸۷). درآمدی بر فلسفه تعلیم و تربیت جمهوری اسلامی ایران، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

حائری، عبدالهادی (۱۳۷۲). نخستین رویارویی‌های اندیشه گران ایران با دو رویه تمدن بورژوازی غرب، امیر کبیر.

علم‌الهدی، جمیله (۱۳۸۰). نقش جریان روشنفکری در سکولاریسم تربیتی، بنیاد فرهنگ و اندیشه معاصر.

علم‌الهدی، جمیله (۱۳۸۱). جریان‌های فکری تأثیرگذار در تربیت معاصر ایران، کتاب نقد، ۲۲.

کارنوی، مارتین (۱۳۶۷). تعلیم و تربیت در خدمت امپریالیسم فرهنگی، محبوبه مهاجر، تهران امیر کبیر.

کیانی‌نژاد، عذرا (۱۳۷۵). بررسی جریان‌های فکری مؤثر در سیر تکوین نظام آموزش و پرورش رسمی ایران، (رساله فوق لیسانس)، تهران، دانشگاه تربیت مدرس.

کیلانی، ماجد عرسان (۱۳۸۷). سیر آرای تربیتی در تمدن اسلامی، ترجمه، نقد و اضافات بهروز رفیعی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و سمت.

لاریجانی، محمدجواد (۱۳۷۶). نقد دین‌داری و مدرنیسم، تهران، انتشارات اطلاعات.

مجتهدی، کریم (۱۳۶۳). سید جمال‌الدین اسدآبادی و تفکر جدید، چ ۱، تهران، نقش جهان.

محمدی، محمدعلی و دهقان، حسین (۱۳۸۳). آموزش و پرورش: گفتمان‌های نوین، تهران: انتشارات پژوهشکده تعلیم و تربیت.

مددپور، محمد (۱۳۷۰). حکمت یونانی‌زدگی، چ ۱، تهران، مرکز مطالعات شرقی فرهنگ و هنر.

مددپور، محمد (۱۳۷۹). سیر تفکر معاصر در ایران، ج ۴ و ۵، تهران، چ اول، موسسه فرهنگی منادی تربی.

Marian de Souza; Gloria Durka; Kathleen Engebretson; Robert Jackson and Andrew Mc. Grady (2006), INTERNATIONAL HANDBOOK OF THE RELIGIOUS, MORAL AND SPIRITUAL DIMENSIONS IN EDUCATION, UK: Springer

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): سیاست تربیت مذهبی			
عنوان درس (انگلیسی): Policy in Religious Education			
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز دارد ☐	ندارد ☒	عنوان پیش نیاز: -
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری		تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

دانشجویان با دیدگاه‌ها و ارزش‌های دینی و سیاست آموزش دینی آشنا می‌شوند؛ بنابراین معرفت اسلامی اعم از داستان‌ها، سنت، عبادات و تعالیم اسلامی و نیز آگاهی از بعد معنوی زندگی، اخلاق اسلامی و آگاهی از و احترام به سایر ادیان الهی محورهای اصلی این درس را تشکیل می‌دهند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی با دیدگاه‌ها، سیاست‌ها و روش‌های آموزش اسلام و توجه به ابعاد اخلاقی و معنوی تجربه زندگی و توانایی کاربرد آن در تربیت دینی
- آشنایی با سیاست‌ها و روش‌های آموزش سایر ادیان الهی
- توانایی مقایسه روش‌های آموزش دین در ادیان الهی

سرفصل درس:

- مفاهیم اصلی در تجربه معنوی: احترام، خرد، حکمت، قدرشناسی، تسلیم، تحمل، خدمت، شفقت، اعتماد، صلح، بخشش، دوستی، عدالت، امید و ...
- تحلیل این مفاهیم و بررسی چگونگی استفاده از آنها در سیاست‌گذاری تربیت اسلامی
- مفاهیم انتقال در روش‌های تربیت دینی: ایمان، اعتقاد، عبادت، نماز، تعهد، تزکیه، هدایت و ...
- بررسی مفاهیم اخلاقی و معنوی در سایر ادیان
- مقایسه الفاظ و معانی آنها در بستر اندیشه اسلامی و سایر ادیان

روش یاددهی - یادگیری

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	%۶۰	-

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

- مطهری، مرتضی (۱۳۸۷). اسلام و نیازهای زمان، تهران: صدرا، دو جلدی، چاپ بیستم.
- مطهری، مرتضی (۱۳۹۲). تعلیم و تربیت در اسلام، تهران: صدرا، چاپ هشتماد و یکم.
- مطهری، مرتضی (۱۳۹۱). اخلاق جنسی در اسلام و جهان غرب، تهران: صدرا، چاپ سی و چهارم.
- مطهری، مرتضی (۱۳۹۲). گفتارهایی در اخلاق اسلامی: توکل، رضا، صبر، طول امل، تهران: صدرا، چاپ هفتم.
- مطهری، مرتضی (۱۳۹۲). انسان کامل، تهران: صدرا، چاپ پنجاه و هفتم.
- مطهری، مرتضی (۱۳۵۸). انسان و ایمان، قم: صدرا، چاپ اول.
- مطهری، مرتضی (۱۳۵۸). انسان و سرنوشت، قم: صدرا، چاپ اول.
- مطهری، مرتضی (۱۳۸۷). آزادی معنوی، تهران: صدرا.
- مطهری، مرتضی (۱۳۸۶). جاذبه و دافعه علی (ع)، تهران: صدرا.
- مطهری، مرتضی (۱۳۵۸). جهان بینی توحیدی، تهران: صدرا، چاپ اول.
- مطهری، مرتضی (۱۳۸۵). حکمت‌ها و اندرزها، تهران: صدرا.
- مطهری، مرتضی. خدا در زندگی انسان، تهران: صدرا، چاپ‌های متعدد در سال‌های مختلف.
- مطهری، مرتضی (؟). داستان راستان، مرتضی مطهری، دو جلد در یک مجلد، چاپ سی و یکم.
- مطهری، مرتضی (۱۳۹۱). فطرت، تهران: صدرا، چاپ بیست و چهارم.

Conroy, J. C., Lundie, D., Davis, R. A., Baumfield, V., Barnes, L. P., Gallagher, T., ... & Wenell, K. J. (2013). *Does religious education work?: A multi-dimensional investigation*. A&C Black.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): مبانی و اصول تربیت در متون اسلامی (قرآن و روایات)

عنوان درس (انگلیسی): Foundations and Principles in Islamic Education: Quran and Hadith

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

انتظار می‌رود فراگیران ضمن آشنایی با مبانی و برنامه تربیت در متون اسلامی، به بررسی رابطه بین هر یک از مبانی با مؤلفه‌های برنامه تربیتی (هدف، محتوا، روش و ...) پردازد.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی با مبانی تربیت در متون اسلامی
- بررسی رابطه مبانی با مؤلفه‌های برنامه تربیتی

سرفصل درس:

- بررسی مفهوم مبنا و اصل
- بررسی مفهوم تربیت در متون اسلامی
- بررسی مؤلفه‌های تربیت اسلامی (اعتقادات، اخلاقیات)
- بررسی دیدگاه‌های مربوط به تفسیر تربیتی متون اسلامی
- بررسی مفهوم هر یک از مبانی تربیت در متون اسلامی (انسان‌شناختی، هستی‌شناختی، ارزش‌شناختی، معرفت‌شناختی)
- بررسی جایگاه هر یک از مبانی تربیت در شکل‌گیری برنامه تربیت اسلامی در متون دینی
- بررسی مبانی و برنامه تربیت اسلامی در گونه‌هائی از آیات و روایات

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد.

در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۱۰	%۱۰	%۶۰	%۲۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

قرآن کریم.

نهج البلاغه، قم، دارالهجره، بی تا، ف خه صبحی صالح.

صحیفه سجادیه، قم، موسسه الامام المهدی (عج)، ۱۴۱۱ ق.

ابوطالبی، مهدی (۱۳۸۳). تربیت دینی از دیدگاه امام علی (ع)، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

اعراف، علیرضا (۱۳۷۶). درآمدی بر تعلیم و تربیت اسلامی ۲: اهداف تربیت از دیدگاه اسلام، تهران،

اعراف، علیرضا (۱۳۸۸). فقه تربیتی (جلد ۱ و ۲)، قم: موسسه فرهنگی اشراق و عرفان

بهشتی، محمد (۱۳۸۸). آراء دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن، تهران: سمت.

جوادی آملی، عبدالله (۱۳۷۸). تسنیم: تفسیر قرآن کریم، قم: مرکز نشر اسراء.

حاجی ده آبادی، محمدعلی (۱۳۹۷). درآمدی بر نظام تربیتی اسلام، قم: مرکز جهانی علوم اسلامی.

طباطبائی، سید محمدحسین (۱۴۱۴ ه.ق.). المیزان فی تفسیر القرآن، قم: موسسه النشر الاسلامی، چاپ پنجم.

الکلینی، محمدبن یعقوب (۱۳۶۲). الکافی، تهران: دارالکتب الاسلامیه، چاپ پنجم.

مشکات، ۱/۱ (خداشناسی، جهان شناسی، انسان شناسی)، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره). ۱۳۸۶ ش.

مطهری، مرتضی (۱۳۷۴). تعلیم و تربیت در اسلام، تهران و قم: انتشارات صدرا، چاپ بیست و ششم.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): رویکردها و دیدگاه‌های فلسفی در تولید علم دینی

عنوان درس (انگلیسی): **Philosophical Approaches to Religious Science**

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

دانشجویان با اقسام نظریه‌ها و مدل‌های پیشنهادی برای تعریف و تولید علوم فلسفی و علوم انسانی مبتنی بر تعالیم اسلامی آشنا می‌شوند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

توانایی فهم، تحلیل و نقد رویکردهای موافق و مخالف در مبحث علم دینی

سرفصل درس:

- ترمینولوژی علم و فلسفه
- انواع فلسفه‌های نوین
- تعریف علم و فلسفه دینی
- دلایل موافقین و مخالفین علم دینی
- مدل‌های رایشناخی در تعریف و تحقق علم دینی
- مدل‌های گادامری در تعریف و تحقق علم دینی
- مدل‌های هایدگری در تعریف و تحقق علم دینی
- مدل مکملی در تعریف و تحقق علم دینی
- مصداق شناسی نظریه‌های مطرح در میان متفکران مسلمان ایرانی (خسرو باقری - نصر - زیباکلام - گلشنی - میرباقری و غیره)
- مصداق شناسی نظریه‌های مطرح در میان متفکران مسلمان غیر ایرانی (الفاروقی - چودری - نقیب العطاس و غیره)

روش یاددهی - یادگیری:

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	%۶۰	-

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

باقری، خسرو (۱۳۹۰). هویت علم دینی، تهران: سازمان چاپ و انتشارات ارشاد.
گلشنی، مهدی (۱۳۹۴). از علم سکولار تا علم دینی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
نصر، سید حسین (۱۳۹۱). معرفت و علم قدسی، ترجمه فرزاد حاجی میرزایی، انتشارات فرزاد روز.
نصر، سید حسین (۱۳۹۳). نیاز به علم مقدس، ترجمه حسن میاننداری، انتشارات کتاب طه.
ایمان، محمد تقی و کلاته ساداتی، احمد (۱۳۹۳). روش شناسی علوم انسانی نزد اندیشمندان مسلمان، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

سوزنجی، حسین (۱۳۹۴). معنا، امکان و راهکارهای علم دینی، پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

علی پور، مهدی و حسینی، حمید رضا (۱۳۹۴). پارادایم اجتهاد دینی، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

میرباقری، مهدی (۱۳۸۹). جهت داری علوم از منظر معرفت شناسی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

علی تبار فیروزجایی، رمضان (۱۳۹۷). علم دینی: ماهیت و روش شناسی، انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

Islamization of knowledge, A new approach toward reform of contemporary knowledge in IIIT, Islam, Source and Purpose of knowledge: Abu Sulayman, A. (1988)

Islamization of knowledge: General principles and work plan, Abu Sulayman, A.

The Islamization of Methodology of behavioral Science, Alwani, T.J.

Planning for Islamization of Education, Contribution of private bodies, Ashraf, A.S.

Islamization of Education, Need for the Islamic frame of reference, Ashraf, A.S.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): روش‌شناسی پژوهش در مطالعات اسلامی

عنوان درس (انگلیسی): **Research Methodology in Islamic Studies**

نوع درس: اختیاری   پیش‌نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

رویکرد معاصران به مباحث روشی و روش‌شناختی در گستره‌های معرفتی اسلامی بررسی می‌شود؛ بنابراین رویکردهای تحلیلی، تاریخی، تجربی، تطبیقی و میان‌رشته‌ای به مطالعات اسلامی معرفی می‌شوند و مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرند.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- آشنایی با رویکردهای مختلف روش‌شناسی در مطالعات اسلامی
- توانایی استفاده از این رویکرد و استنتاج ملاحظه‌های روشی از آن
- توانایی نقد روش‌شناختی پژوهش‌های انجام‌شده در قلمرو مطالعات اسلامی

سرفصل درس:

- روش پژوهش: تعریف، فرایند، ارزیابی و مدیریت پژوهش
- طبقه‌بندی روش‌ها و روی‌آوردهای مطالعات دینی
- قواعد راهبردی در مطالعه درون دینی:
- توجه به دور
- پرهیز از حصرگرایی روش‌شناختی
- عدم حصرگرایی نسبت به مسائل
- روی‌آوردهای برون دینی:
- روی‌آورد تحلیلی - منطقی
- روی‌آورد تحلیل مفهومی
- روی‌آورد تحلیل گزاره‌ای (تحلیل ساختار منطقی و تحلیل ساختار زبانی)
- مطالعات تاریخی

- مطالعات تطبیقی
- مطالعات پدیدار شناختی
- مطالعات تجربی
- مطالعات تکثر رشته ای

روش یاددهی - یادگیری:

روش تدریس ارائه با مشارکت دانشجویان، نگارش یادداشت‌های تاملی در همه جلسات و تمرین‌هایی برای نقد روش شناختی پژوهش‌های مطالعات اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۱۰	٪۱۰	٪۶۰	٪۲۰

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

فرامرزی قراملکی، احد (۱۳۸۵). روش شناسی مطالعات دینی، مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی.

واسطی، عبدالحمید (۱۳۸۹). راهنمای تحقیق: با اقتباس از نگرش اسلام به علم و هستی، مشهد: موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام.

شعبانی ورکی، بختیار (۱۳۸۵). منطق پژوهش در علوم تربیتی: جهت گیری جدید، مشهد: به نشر.

رفیع پور، فرامرزی (۱۳۶۰). کندوکاوها و پنداشته‌ها: مقدمه‌ای بر روش‌های شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی تهران: شرکت سهامی انتشار.

خرمشاهی، بهاء‌الدین (۱۳۷۸). پوزیتیویسم منطقی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

چالمرز، آلن ف. (۱۳۷۸). چیستی علم: درآمدی بر مکاتب علم‌شناسی فلسفی، تهران: سمت.

Van der Ven, J. A., & van der Ven, J. A. (1988). Practical theology: from applied to empirical theology. *Journal of empirical theology*, 1(1), 7-27.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): مبانی و اصول تربیت در نهج البلاغه

عنوان درس (انگلیسی): Foundations and Principle of Education: Nahj-al-Balaghah

نوع درس: اختیاری   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم تربیتی نهج البلاغه به قدرت تشخیص مبانی و اصول تربیت براساس این منبع دست پیدا می کنند و می توانند رویکردهای مختلف تربیتی را مبتنی بر این اصول و مبانی مورد تحلیل و نقد قرار دهند.

توانایی ها و شایستگی هایی که درس پرورش می دهد:

تعمیق دانش دانشجویان در زمینه آموزه های تربیتی اسلام و مبانی، اصول و روش های تربیت از منظر امام علی علیه السلام و نهج البلاغه

سرفصل درس:

- شناخت امامعلی علیه السلام و آثار مرتبط با اندیشه های ایشان
- شناخت جایگاه نهج البلاغه در بین متون دینی
- روش شناسی بهره مندی از احادیث و روایات
- مفاهیم، مؤلفه ها و گزاره های تربیتی در آموزه های نهج البلاغه
- نحوه ارتباط برقرار کردن بین آموزه های دینی و مباحث تربیتی
- مباحث اساسی تربیت (معلم، دانش آموز، محتوا، روش و اهداف تربیتی) در نهج البلاغه
- بررسی موانع تربیت از منظر نهج البلاغه

روش یاددهی - یادگیری

این درس آمیزه ای از تقریر، بحث، فعالیت های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده اند. به طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۰	%۲۰	%۶۰	-

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

ابوطالبی، مهدی (۱۳۸۳). تربیت دینی از دیدگاه امام علی، تهران: مرکز انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی اعرافی، علیرضا (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵). سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت، ۴ جلد، قم: مؤسسه پژوهشی حوزه و دانشگاه.

انصاری، محمدعلی (۱۳۹۲). منشور تربیت، شرح نامه ۳۱ نهج البلاغه، مشهد: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس.

بهشتی، سعید و افخمی اردکانی، محمدعلی (۱۳۸۶). تبیین مبانی و اصول تربیت اجتماعی در نهج البلاغه، نشریه تربیت اسلامی، ۲(۴): ۷-۳۹.

تمیمی آمدی، عبدالواحد (۱۳۹۰). غررالحکم و درر الکلم، ترجمه لطیف راشدی و سعید راشدی، قم: انتشارات پیام علمدار.

دلشاد تهرانی، مصطفی (۱۳۷۸). ماه مهر پرور: تربیت در نهج البلاغه. تهران، انتشارات خانه اندیشه جوان.

شریف الرضی، محمد بن حسین (۱۳۷۸). نهج البلاغه، ترجمه سید جعفر شهیدی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

شریفی، عنایت الله (۱۳۸۹). روش های اخلاقی در نهج البلاغه. فصلنامه آفاق دین، شماره ۲.

مطهری
، مرتضی (۱۳۷۹). سیری در نهج البلاغه، تهران: انتشارات صدرا.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): مبانی و اصول تربیت در صحیفه سجادیه

عنوان درس (انگلیسی): Foundations and Principles of Education: Al-Sahifeh al-Sajjadiya

نوع درس: اختیاری   پیش نیاز دارد   ندارد   عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲   نوع واحد: نظری   تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

متن صحیفه سجادیه بازخوانی، تامل و تحلیل می شود و از تفسیرهای آن به منظور استفاده از آن‌ها برای تبیین مبانی و اصول تربیت اسلامی استفاده می شود.

توانایی‌ها و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی فهم متن صحیفه سجادیه از طریق ترجمه، تامل و بررسی تفسیرهای آن
- توانایی تحلیل متن صحیفه سجادیه و استنتاج مبانی و اصول تربیت اسلامی

سرفصل درس:

- مفهوم تربیت از دیدگاه امام سجاد ع
- مبانی انسان‌شناختی تربیت در صحیفه سجادیه
- مبانی ارزش‌شناختی تربیت در صحیفه سجادیه
- اصول تربیت از دیدگاه امام سجاد ع
- هدف‌های تربیت در صحیفه سجادیه

روش یاددهی - یادگیری

این درس آمیزه‌ای از تقریر، بحث، فعالیت‌های گروهی برای پاسخ به سؤالاتی است که مطرح شده‌اند. به‌طور کلی درباره هر موضوع مطالب مقدماتی ارائه خواهد شد. آنگاه با نظر به کار دانشجویان درباره موضوع بحث خواهد شد. در سرتاسر درس همه دانشجویان مسئول هستند مباحث مطرح شده در کلاس را با علائق فردی و اجتماعی شان بکار ببرند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۰	٪۳۰	٪۵۰	-

تجهیزات و امکانات مورد نیاز:

کامپیوتر همراه با نرم افزارهای مورد نیاز و دیتا پروژکتور

فهرست منابع:

عبدالحمید (۱۳۸۴). انسان شناسی در صحیفه سجاده، فصلنامه اندیشه دینی دانشگاه شیراز، شماره ۱۵، تابستان.

فصل چهارم:

ترم بندی دروس

نیمسال اول

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری		
-	۲	-	۲	متون زبان انگلیسی	۱
-	۲	-	۲	تاریخ اندیشه‌های تربیتی در غرب (جدید و معاصر)	۲
-	۲	-	۲	مکاتب فلسفی و نظریه‌های تربیتی	۳
-	۲	-	۲	یک درس اختیاری	۴
-	۸	-	۸	جمع کل	

نیمسال دوم

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری		
-	۲	-	۲	سمینار فلسفه تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران	۱
-	۲	-	۲	روش‌شناسی پژوهش در فلسفه تعلیم و تربیت	۲
-	۲	-	۲	تاریخ اندیشه‌های تربیتی متفکران مسلمان	۳
	۶	-	۶	جمع کل	

دروس نیمسال سوم حوزه‌های تخصصی با مشورت استاد راهنما و متناسب با رساله دانشجوی، متغیر خواهد بود.

نیمسال سوم (حوزه تعلیم و تربیت اسلامی)

پیش‌نیاز / هم‌نیاز	تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری		
-	۲	-	۲	یک درس اختیاری	۱
-	۲	-	۲	یک درس اختیاری	۲
-	۲	-	۲	یک درس اختیاری	۳
	۶	-	۶	جمع کل	

نیمسال سوم (حوزه فلسفه تعلیم و تربیت)

پیش‌نیاز / هم‌نیاز	تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری		
-	۲	-	۲	یک درس اختیاری	۱
-	۲	-	۲	یک درس اختیاری	۲
-	۲	-	۲	یک درس اختیاری	۳
	۶	-	۶	جمع کل	

نیمسال چهارم

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد واحد			نوع درس	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
-	-	-	-	-	آزمون جامع	۱
-	۱۸	-	۱۸	اصلی	رساله	۲
	۱۸	-	۱۸	جمع کل		

